

Taxa pos
plătite in
No. 224718/

10. Telefon: 5
Havonta 110,
evre 600, egészév
földre: Havonta
felévre 12, egészév
detések díjszabás
KELET az eről
dóság egyetlen p
Cikkeink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr Rámásetter Róbert

Disztér 2., I. em.

BT

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.

Ara 5 lej

— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jámbor
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Hát-
szegi Ernő, Strada Matei Milo 5.

Péntek, 1935 május 3.

5695. EV.
IJAR 1.

XVIII. EVF.
97. SZAM.

Leon alminiszter és az arányosítás

Leon, iparügyi alminisztert a cluji egyetemről ismerjük, amelynek közbeesítésnek örvendő professzora.

Mindig belső embere volt a liberális pártnak és mindig a leghaladottabb álláspont képviselője ennek a nagymultu politikai csoportnak.

Most éppen azon a helyen áll, ahonnan a legnagyobb veszély fenyegeti a romániai kisebbséget: ipar és kereskedelemügyi alminiszter és mint ilyen, ő vizsgálja felül az iparvállalatok személyzetének etnikai megoszlását.

Legutóbbi beszédében Leon miniszter támadásokat intéz a kisebbségi vállalatok ellen, mert „idegenek” alkalmazzanak.

Beszédéből nem tudjuk teljes tisztasággal kívenni, hogy „idegenek” alatt kisebbségeket ért, vagy pedig külföldi állampolgárokat.

Leon professzor a tudományos ember, ez alkalommal elfelejtkezett arról a precizitásról, amellyel úgy is, mint államférfinak, úgy is, mint tudós, kezelnie kell a lakosság súlyos problémáit.

Az etnikai arányosítás problémája az ország lakosságának több, mint egynegyedét érinti. Milliók egzisztenciája függ ettől és általában és abszurdum volna az feltételezni, hogy Leon professzor ennek a súlyát ne látná át kellőképpen.

A kormány, mely nagyon biztosan tartja a gyepőt a kezében, megindult úgy látszik, azon az úton, melyet már jeleztek hónapokkal ezelőtt!

Kikélesítő módszerekkel elhajtani a vizet Valda Sándor mozgalmának a malmáról. Olesó demagógia, mely százazrek életére tör.

És az a körülmény, hogy Leon professzor is az arányosítás követelők közé sorakozott, mutatja ezt a megfertőzött atmoszférát és hogy milyen tragikussá fordult a kisebbségek, elsősorban a zsidóság helyzete Romániában.

A Léni nagydíja

Tegnap ismét a pretóriánusok napja volt a Harmadik Birodalomban, amelyet megszo-
kott hetvenkedéssel a munka ünnepeként neveztek el. Az igazi és becsületes munkások milliói ugyan távol maradtak a kampánkesztes dervisek távüvöltési mitingjéről, ez azonban nem zavarta a Führert és az alfi-
híreket abban, hogy ismét nagy szóadalmást tgyanak népszerűségük dicsőítésére.

Igazi jelentőségét azonban a tegnapi nagy-
napnak nem is az üvöltési alkalom domborí-
totta ki, hanem egy másik ünnepélyes aktus,
amelynek szokatlanságánál csak a megköny-
nyeztető neveltségessége nagyobb.

Tegnap kerülték ugyanis kiosztásra azok
a nagydíjak, amelyeket a náci-fővezérek a
„legjobb” német filmalkotás és a „legjobb”
irodalmi mű ezidei alkotói számára kiutaltak.

A nagydíjak nyertesei alig, vagy egyáltalán
nem ismert nagyságai a Harmadik Bi-
rodalom „kulturájának” és éppen ezért bizo-
nyos, hogy a mű, amelyet alkottak, éppolyan
hiváló és éppolyan halhatatlan lehet, mint
azok, akik kiosztották nekik.

Osztogatók és átvevők ezuttal valóban
méltók voltak egymáshoz. Például a legjobb
filmalkotás ezidei nyertese a Harmadik Bi-
rodalomban senki más, mint Léni Riefenstahl
kisasszony, aki mint filmszínésznő ugyan még
a középszerűtől is magasabb szinten áll,
de mint Sexappeal-tulajdonos, nemrégiben
elnyerte a Führer legmagasabb tetszését és
jelenleg is az ő kegyelme nap sugarában süt-
kérez.

A film, amelyet Léni Riefenstahl alkot-
ott, minden bizonnyal nem a legelső, hanem
a legrosszabb filmalkotás nemcsak az idén,
de mindörökké Németországban, ezzel szem-
ben bizonyára más érdemei vannak.

A másik nagydíjas náci-titán Wolfgang
Möller névre hallgat s arról nevezetes, hogy
a világ egyetlen kultürembere sem ismeri ne-
vét és írói kvalitásait.

Ez azonban nem bűn, sőt éppen olyan ér-
dem, amire a Harmadik Birodalomban ma
minden sarlatán joggal hivatkozhatik és
joggal várhatja ellenében az irodalmi és mű-
vészeti nagydíjak kiutalását. Möller ur min-
den bizonnyal a Harmadik Birodalom halha-

A román jobboldali sajtó éles kirohanása Glondis szász püspök ellen husvéti szózata miatt

A Frontul Romanesc szerint a romániai antihitleristák államellenes tevékenységet fejtenek ki, a hitleristák pedig a báránynoknál is békésebbek

Bucuresti, május 2. (Az Uj Kelet tud.) A román jobboldali sajtó valóságos felhördüléssel fogadta Glondis sibiui luteránus püspök husvéti pasztorálját, amelyben a szászok népszerű püspöke kifejezetten politikai kérdéseket érintett. Az Unversul szemtelenségnek minősíti a püspöki szózatot, amelyben szerinte éles támadások vannak a román állam ellen. A husvéti szózat szerint az állam nem ismeri el a német kisebbség jogait, a nyelvet és iskolát üldözi, a vagyonekat minden ellenszolgáltatás nélkül kizsájtította. A kormány a német kisebbség templomát is tönkre akarja tenni és ezért a püspök kénytelen haragra felhívni a német kisebbséget, hogy nyújtson segítséget számára a küzdelemben, amelynek jellegét azonban még nem precizizotta.

Az Unversul ezzel szemben megállapítja, hogy a cikk állításai nem felelnek meg a valóságnak, mert az összes kisebbségi iskolákat és egyházakat a kormány egyenlő módon támogatja és a német kisebbségnek különösképpen nincsen semmi oka panaszra.

A Frontul Romanesc, Vaida hivatalosa, amely tudvalevőleg német orientációjú, meg-
lepő kommentárokat fűz Glondis püspök pasztoráljához. A lap szerint Glondis püspöki szózata egyéni akció és azoknak a politikai ellentéteknek az eredménye, amelyek a romániai németek életében jelentkeztek. A németek között két nagyobb politikai párt szerzett népszerűséget, a dr Hans Otto Roth csoportja és a sváb, klerikális Muth Gáspáré.

Berlin beavatkozik

A németországi politikai köröket a tulsá-
gosan kiéleződött politikai ellentétek aggo-
dalommal töltötték el és a nemzeti szocialis-
ta rezsim külföldi németek szervezését és
propagandáját intéző bizottsága Zürichben
megbeszélésekre hívta össze a német kisebbségi vezetőket.

Ezek között a következők jelentek meg a
zürichi konferencián: dr Hans Otto Roth,
dr Seiwert, dr Deppner, Carres, Rudolf
Brandsch, dr Gáspár Muth.

Beiktatták hivatalába Caranfil mérnököt, az új légügyi alminisztert

Az új alminiszter kijelentette, hogy egyelőre nem ért az aviatikához

Bucuresti, május 2. Ma délben iktatták
be hivatalába az új légügyi államtitkár,
Caranfil mérnököt, akit Radu Irimescu he-
lyébe neveztek ki. A katonai és polgári
aviatika számos képviselője volt jelen. A
lelépő államtitkár bucsuzott munkatársaitól,
köszönetet mondva támogatásukért.
Irimescu rámutatott arra, hogy az aviatika
számára még sokat kell tenni, de meg-
van győződve, hogy Caranfil mérnök meg-
fog mindent tenni, amit az ország tőle vár.
Az új államtitkár ezeket mondotta: Uj

A régi német nemzeti szocialista pártból
dr Gust, dr Dörr és dr Minich.

Hitler kiküldöttei és a romániai német
politikuskok között megállapodás jött létre,
mely szerint a megalakuló nagy romániai
német párt létrejöttéig egy bizottságot jelöl
ki a kisebbségi ügyek vezetésére. Megjegy-
zendő, hogy a konferenciára a hitlerista kül-
döttek kész tervvel jöttek és imperatív mó-
don kényszerítették rá ezt a határozatot a
megjelentekre.

Dr Hans Otto Roth a bizottság elnökéül
Glondis Viktor püspököt ajánlotta. „Komoly
gyanuok és bizalmatlanság miatt — írja
a Frontul Romanesc — Hitler küldöttei
visszaautasították ezt az ajánlatot és ugy
Glondis püspök vérmessége, mint Hans Otto
Roth előre kikalkulált kombinációi hideg
tust kaptak. A berlini küldöttek egyik bi-
zalmi emberüket, Müller sibiui püspöki vi-
kariust jelölték ki ideiglenesen a bizottság
éjére.

Dr Rothék minden ellenzése ellenére a bi-
zottság a következőképpen jött létre: Elnök
Müller püspöki vikárius és a bizottság tag-
jai dr Hans Otto Roth, dr Gáspár Muth,
dr Minich és dr Dörr.

Ez az ötös bizottság kapott teljhatalmu
megbízást Berlinből a romániai német ki-
sebbség sorsának irányítására.”

A Frontul Romanesc azt a konkluziót
vonja le ebből, hogy az antihitlerista Glondis
püspök politikai ekeseredésében rohant ugy
neki a kormány kisebbségellenesnek minősít-
tett intézkedéseinek.

A Frontul Romanescnek ez az érdekes
megállapítása azt a furcsa következtetést
sejteti, hogy míg a hitlerista németek lojal-
is és békés polgárai az országnak, addig az
antihitleristák harciasak és irredenták. Így
lesz a román fasizmus zavaros ideológiája
szerint békés politikai alakulat a háboru
és a békerevizóra törekvő nemzeti szocia-
lizmusból, az antihitleristák pedig a béke és
együttműködés szószóiói váratlanul ellensé-
geivé váltak az államnak.

ember vagyok az aviatikában. Csak négy
nap szerepel az aktívamon, amit mint pol-
gári utas töltöttem egy repülőgépen. Kizá-
ról az Önök támogatásával teljesíthetem
kötelességemet, nem szigoruan hivatalos,
hanem szimpátián alapuló közreműködést
értve ezalatt. Mint független ember jövők,
igazságot fognak találni nálam, de dolgoz-
ni akarok. Vezessenek az aviatika útján
hogy felvirágoztassuk.

Az ünnepség utolsó szónoka Stoicescu
tábornok, a légi haderők parancsnoka volt

nagy Führer átadta az illetékeseknek. Mert
ami az illetékességet illeti, abban nincs hi-
ba: Léni kisasszony és Möller ur méltóak a
Führer nagydíjára, illetőleg kizárólag az ő
nagydíjára méltóak. Részben azért, mert
megdolgoztak érte, részben azért, mert ez is
annak bizonyítéka, hogy a legszigorubb dik-
tátoroknak is van szívük és vannak gesztu-
saik s hogy a szerelem mindent legyőz, még
a tehetségtelenséget és a jelentéktelenséget is.

VILAG TUKRÉ

Portugália

Irtá: Roda Roda

Lépcsőről-lépcsőre találkozik az ember olyan
házakkal, amelyeket még az 1755-ös föld-
részegés tett lakatlanná. Ezeket az omladéko-
kat soha nem építették fel. Látni lehet még
tűzvészétől elpusztított házakat; ki tudja, hány
évesek. Látni lehet továbbá soha be nem fe-
jezett monumentális épületeket. Fortguália —
ebből is látzák — a nagy és beféjezetien
tervek országáa.

Lisszabon olyan tiszta, hogy akármelyik
hollandiai város mintaképeül szolgálhatna.
Mégis azt mondják az emberek nekem: jöt-
tem volna a háboru előtt, akkor láttam vol-
na, mit jelent a tisztaság. A tenger felől frise-
sen és szénportól mentesen áramlik a levegő.
A legszegényebb portugál ember is hó-
fehér ingben jár. A jobban szituáltak valósá-
gos kultuszt üznek ebből. A házakban min-
den nap feliskálják a padlót. A falak egy ré-
sze cseréppel van burkolva és úgy fénylik,
mintha tegnap rakták volna fel.

Lisszabon a macskák városa. Város, ahol
nem látni gyermekocskit, nem látni kutyát,
biciklistát és hirdető-oszlopot. Lisszabon az
álmékküliek városa. Amikor késő éjszaka
megszűnik a vilamosforgalom, amikor bezár-
ják a klubokat, amikor a rikkanások elmúl-
nak, — ez négy óraker hajnalban van, ami-
kor ökrös szekerek fátylavilágítás mellett
hozzák a veleményeket a környékről — eb-
ben az időben a rendőrök nagy lármával za-
varják „haza” a hajléktalanokat a közterek
padjáról.

Mindennapi jelenség: ledóla. Ez árverést je-
lent. Az ember benéz egy helyiségbe, ahol
ezrével vannak felhalmozva a lefoglalt áruk.
A helyiség előtt hatalmas, vörös zászló leng,
amelyen hirdetik az árverés óráját. Rend-
szerint este 8 és 9 óra körül kezdődik ez
a művelet. Minden este 10—12 helyen kőtya-
vetyélik el a drága árukat.

Portugáliában ritkán lehet kártyázó em-
bereket látni; sakkjátékost meg soha. Hogy
is játszhat egy nép sakkot, amely olyan roz-
szul számol?! Nemcsak a pincér a kávéház-
ban, hanem a banktisztviselő is papirost és
ceruzát vesz elő, amikor 80-át kettővel akar
szorozni. Egy lisszaboni baccariában (ez egy
tejcarnok, ahol bent állanak a gondosan
megtisztított tehének, amelyeket a vendég
szemláltára fejnek meg) husz napon át it-
tam egy pohár kávét és egy darab kenyeret
ettem melléje. Husz napon majdnem minden
nap más-más árat fizettem ugyanazért a
reggeliért. Ha egy pincér helyesen ad vis-
sza egy nagyobb pénzdarabból, akkor ez a
pincér semmiesetre sem portugál. Mindeneset-
re inkább spanyol.

Lisszabonban hatalmas mulató kerthelyiség
áll a szórakozók rendelkezésére. A kertek
alapítója után Meyer-kertnek nevezik. Cso-
dálkozta, milyen kellemesen és erkölcsösen
mulatnak itt az emberek. Jelen voltam egy
cselédhálon, ahol a leányok a padokon ültek,
gavallérjaik körülöttük állottak és amikor
tánrcra került a sor, ildomosan kérték fel
őket. Ejjeli egy óraker pedig már vége is
volt mindennek.

Másnap reggel — így olvastam a lapok-
ban — a rendőrség az ilyenfajta rendezvény
megismétlését betiltotta és pedig — erkölcs-
telenség miatt.

A lisszaboni népszínház revíjei valóság-
gal orgiái a trikóknak és a kartonoknak. A
kardalosnók nyakig be vannak öltözve. És
mégis az idősebb hölgyek megbouránkoszal
beszélnek a színház züllött erkölcséről.

Egyetlen férjes asszony sem táncol.

A néger muzsika itt is kizsoritotta a nép-
dalokat. De jazz nem működik. Ezek helyett
a szentimentális instrumentumok, mint a fa-
do és a mozambiki uralkodnak. A kísérő ze-
neszerszámok pedig gitár és viola. A portu-
gál gitár viszont a banjo, vagy mandolinféle,
kettős hurral, amely valami különös módon
kvintekre és oktávokra van hangolva.
Egy népszerű dalnak a szövege: egy mun-

kásleányt elcsábít a gyárigazgató, aztán eltaszítja. Egy másik leányt talál az uccán, aki azt a tanácsot adja neki, hogy menjen vissza az igazgatóhoz és kérjen tőle elégtételt, vagy pénzbeli kártalanítást. Amikor mind a kettőt elutasítja, a leány leszurja az igazgatót, aztán öngyilkos lesz.

Portugáliában a német költők közül Heine és Sudermann a legdivatosabb. Heine-t azért szeretik a portugálok, mert azt mondják róla, hogy világfájdalma teljesebb talán az ő lelkiségéhez. Sudermann pedig azért szeretik, mert latin származású és költészete is egészen latin. Két darabja: az Otthon és a Szentjános tűz, állandó műsordarabjai a portugál színházaknak.

Minden használati cikket megadóztatnak, még a villamosjegyet és az ásványvizet is. Sok minden el van tiltva, így szigorúan tilos az öngyújtó használata, nehogy a gyufaadó jövedelem csökkenjen. Tilos azonkívül olyan

zsebkést hordani, amelynek pengéje szélesebb három ujjnál.

Kelet és Dél népei általában nagyon szerények az étkezésben. De nincs nép a világon, amely a portugálnál szerényebb lenne. Naponta másfél font kenyert eszik és egy liter bort iszik. Csak a nehéz munkát végzők sűnnek még ehhez maguknak néhány zöldséget szardíniát.

Lisszabonban áll az Adjuda, amely egy félig összeomlott és soha be nem fejezett épület. A királyi palota. Ezzel szemben áll azonban egy gyönyörű villa, amit egy portugál ember épített, aki a kolónikákon kakaókereskedelemmel roppant vagyont szerzett. Ezzel elvezette fel ezt a villát és az avató-ünnepséghez Manuel királyt is meghívta. A király a meghívást elfogadta és a milliósok boldog volt.

Pár napra rá Manuel királyt elűzték Londonba. A milliósok lezárta a villáját és mind a mai napig nem lépte át annak küszöbét.

Lezajlott az Aviva-Barisszia-Haboné XI-ik konferenciája

150 delegátus vett részt az alba-iuliai konferencián. Az A. B. új vezetősége

Alba-Iulia, május 2. (Az Uj Kelet tud.) Aligha volt az utóbbi években külsőlegiben oly impozáns és belső tartalmában oly nívós cionista konferencia Erdélyben, mint a Hitachduth Aviva-Barisszia-Haboné 11-ik Jom Hahitachduthja. Háromnapos munkakonferenciát tartott a Hitachduth a husvéti ünnepek alatt Alba-Iulian. Mintegy 150 delegátus sereglett össze ebből az alkalomból Alba-Iuliára Erdély különböző részéből. Az alba-iuliai zsidóság megkülönböztetett vendégszeretettel fogadta a delegátusokat, akik viszont sok olyan élményt nyújtottak a város zsidóságának, mely minden bizonnyal lendítő hatással lesz az alba-iuliai cionista mozgalom fejlődésére.

Az ünnepély és megnyitó

A konferencia vasárnap délelőtt 11 órakor nyílt meg ünnepélyes keretek között az Astra-mozgóban, melynek széles termét zsúfolásig megtöltötte a delegátusok, a vendégek és az alba-iuliai zsidók nagy tömege. A terem meynyezetét és falait kékfehér szalagok díszítették. A díszes emelvény mögött Herzl portréja nézett le a zsúfolt teremre, melyet mélyszélesen ünnepélyes hangulat töltött meg, amikor Kaszner Rezső, a Hitachduth A. B. rosrionja megkezdte nagyszabású megnyitó beszédét. Héber nyelvű beszédében üdvözölte a palesztinai zsidó munkásság jelenlévő két kiküldöttjét: Walter Eliezer és Gross Judát, a Barisszia general kibbucának tagját. Ezután románul folytatta beszédét és rámutatott annak szükségességére, hogy az egyre általánossá váló gyűlölethullámmal szemben parancsoló szükségessé válik a zsidó tömegek megszervezése. Az asszimiláció illúziója teljes kímulás előtt áll és az idő nap-nap után egyre inkább igazolja azokat, akik a cionista mozgalomban és Palesztina felépítésében jelölték meg a zsidóság útját.

Magyar nyelvű beszédében áttekintő képet nyújtott a világ zsidóságának helyzetéről, vázolta az antiszemita áramlat előretörését az egyes nyugateurópai államokban és adatokkal illusztrálta a németországi zsidóság tragédiájának újabb fejezeteit. A zsidó lelkiismeret belső revíziójára van szükség, amelyek az északerdélyi megyékből kiindulva vizslyát és széthuzást ültetnek el az erdélyi zsidóság körében és vallási jelszavakkal való hivatkozással kerékkötői az egységnek és szervezkedésnek. Ismertette a cionista mozgalom belső eseményeit, hangsúlyozta a cionista ifjúság békevágyát, vázolta a prosperáló Palesztina helyzetét és problémáit, majd a Hitachduth A. B. célkitűzéseit hangsúlyozta.

Üdvözlések

Elsőnek Hirsch Simon, a Zs. N. Sz. főtítokára üdvözölte lendületes beszédében a konferenciát a Szövetség és a KIKL erdélyi kuratóriuma nevében. Glück Fülöp alelnök, az alba-iuliai zsidó hitközség, dr. Halász László a cionista helyi csoport elnöke az alba-iuliai cionista társadalom, Mendel Szerén a Wizo,

dr. Izrael Lipót az ifjúsági block üdvözlését tolmácsolta, szívesh szülő szavakban. Halász dr. lendületes beszédében kiemelte az A. B. szerepét és Rosenberg Jenő érdemeit az alba-iuliai cionizmus körül.

Ezután Danzig Hillel tartotta meg emlékbeszédét az elmúlt év halottairól. Költői lendületű beszédében méltatta Chaim Nachman Bialik, Rotschild báró, dr. Victor Jakobson, Johanne Kremenetzki, Oskar Wassermann és Angelo Sacerdot, a világ zsidóságának, dr. Deutsch Mór és Blum Zsigmond az erdélyi cionizmus halottainak emlékét, majd a szervezet halottairól emlékezett meg. A mély hatású emlékbeszédet állva hallgatta végig a konferencia.

Grosz Juda, a Barissziai gederai kibucának kiküldötte, tartott ezután hatásos beszédet a chaluc-ifjúság hivatásáról és feladatáról az országépítésben, majd Walter Eliezer, a Histadrut Haovdim kiküldötte emelkedett szöszlőre és héber nyelvű beszédében tolmácsolta a palesztinai munkásság üdvözlését.

Walter Mose a konferenciához érkezett üdvözlő táviratokat és leveleket olvasta fel, így többek között a palesztinai Histadrut Haovdim, a telavivi végrehajtó bizottság, dr. Fischer Tivadar, az országos Zsidó Párt elnöke, dr. Fischer József, a magyarországi Aviva-Barisszia, az erdélyi Hasomer Hazair és a Hancar Hacioni üdvözléleit.

Danzig Hillel expozéja

A konferencia ezután megválasztotta vezetőségét, majd a Hatikva hangjaival ért véget, emelkedett hangulatban az ünnepélyes megnyitó ülése.

Délután 3 órakor ült össze dr. Schächter László (Deva) elnökelete alatt a konferencia első plenáris ülése, melynek keretében Danzig Hillel tartotta meg általános bevezető referátumát. Közel két óra expozéjában megindokolta, miért választotta a polgári rétegből rekrutálódó Aviva-Barisszia mozgalom a munkácionizmust magának, majd behatóan foglalkozott a cionizmus és a palesztinai országépítés politikai helyzetével és problémáival. Ezután kritikai elemzés tárgyává tette az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom hivatását és mai helyzetét, majd a szervezet helyzetével és feladataival foglalkozva, rámutatott azokra a feladatokra, melyek a Hitachduth A. B.-ra várnak az erdélyi zsidó nemzeti mozgalomban és a munkácionizmus chaluci és politikai frontján.

A konferencia ezután megválasztotta a különböző szakbizottságokat, majd a gazdasági és pénzügyi, valamint az alapok bizottsága kezdte meg tanácskozásait, melyek a késő esti órákba nyúltak. A gazdasági és pénzügyi bizottság Fried Miksa (Timisoara), az Alapok bizottsága Hirsch Simon elnökelete alatt vitatta meg a hatáskörébe tartozó problémákat és dolgozta ki az abból adódó javaslatokat.

Este kilenc órakor az Európa kávéházban nívós irodalmi estét rendezett az alba-iuliai Aviva-Barisszia. Az estét Danzig Hillel vezette be. Sándor Anna (Arad) Csernichovszki és Grienberg-verseket szavalt. Herman Ernő (Alba-Iulia) saját novelláját olvasta fel, Adler Zwi saját fordításában Jichak Lomdan: Masszada című eposzból adott elő nagy sikerrel. Az est műsora, melyet Groszmann György (Petrosani) konferált, Kaszner Rezső zárószavaival ért véget. A műsoros est után, éjszaka 12 órakor egyrészt a zakén testület és a politikai tanács,

másrészt a Haboné szervezet vezető tanácsa kezdte meg tárgyalásait, melyek a hajnali órákba nyúltak.

A második nap tanácskozásai

Hétfőn reggel 9 órakor a gazdasági és pénzügyi bizottság folytatta tanácskozásait, majd ezzel párhuzamosan a szervezeti és nevelési bizottság kezdte meg munkáját. 11 órakor vette kezdetét a konferencia második plenáris ülése, Reiter Ernő elnökelete alatt, melynek keretében Walter Eliezer politikai, Grosz Juda chaluc-nevelő és hebraizációs referátumot tartott. Walter kimerítően ismertette azokat a problémákat, amelyek a cionista mozgalom belpolitikai helyzetéről szólván, vázolta a Ben Curion és Jabotinszki közötti londoni békétárgyalások hátterét és az egyezmény körül történt további események indító okait. Grosz Juda az A. B. eddigi chaluc-nevelő munkájának tanulságait tárta fel, vázolta a gederai kibuc helyzetét, a kibuc mozgalom keretében, majd a hebraizáció irányvonalait szabta meg.

Hétfőn délután a szervezeti bizottság folytatta tanácskozásait, majd párhuzamosan a hacsara-aliya bizottság dolgozott. Este félhétkor ült össze a konferencia harmadik plenáris ülése, mely Kemény Avram (Sereda Ciucului) referátumával vette kezdetét, melyben az Aviva-Barisszia és a Haboné viszonyáról és együttműködéséről referált. Ezután vette kezdetét a konferencia általános vitája. A mindvégig feszült és olykor izgalmat váltó Kaszner Rezső felszólalása vezette be, aki a szervezet tagozatai együttműködésének szükségességét hangsúlyozta. A vitában Welter Mose (Haboné), Grosz Juda (Gedera), Walter Eliezer, dr. Schächter László, Nussbacher Joél, Grossmann György, Frucht Efraim, Adler Zwi, Kardos T. György (Salonta), Reiter Ernő, Fried Miksa, Chlewitz Hermann (Arad), dr. Fodor Sándor (Cluj), Fischer Sándor (Brad), Löb Ödön (Hunedoara), Heilper Ernő (Medias).

Egy volt nácivezér leleplezi Dollfuss gyilkosait

„A válság atmoszférája uralkodik Németországban”
Miért szüntették be a felekezeti lapokat?

Bécs, május 2. A közeli hetekben szenzációs tartalmú memoárok fognak megjelenni Bécsben Stefan Ehn volt nácivezér tollából, aki még néhány évvel ezelőtt Hitler legszűkebb környezetéhez tartozott. Az osztrák származású Stefan Ehn, aki a leghatásosabb politikai szónokok egyike és aki a retorikában mestere volt Göbbelsnek és Rosenbergnek, összekülönbözött a Harmadik Birodalom vezetőivel. Az összekülönbözésre Dollfuss kancellár megöletése adott okot. Ehn megírja, hogy a gyilkosságot bérlet németországi brávók követték el dr. Rintelen irányításával.

A könyv az osztrák nácivezéreket is leleplezi. Csupa kalandor sehonai, akik most Münchenben és Berlinben agítálnak a mai Ausztria és Olaszország ellen. A júliusi osztrák náci-puccsról a következőket írja: Julius 23-án — röviddel azelőtt tértem vissza Münchenből Bécsbe — jelentést kaptam Németországból. Közölték velem, hogy a puccsot július 24 és 27-e között fogják végrehajtani. A birodalmi nemzeti szocialista párt 200 Sturm Staffel embert csempészett Bécsbe, elszánt legényeket, akik bizonyára „jól elintézik az ügyet”. Biztos tudomásom volt arról is, hogy Rintelen, Ausztria római követé állandóan diplomáciai kurirral leveleket, sőt aktákat is küld Berlinbe. Dr. Graeschke és von Kothen, az osztrák náci-vezérek sokszor utaztak Rómába, ahol Rintelennel tanácskoztak.

Hitlertől tavaly kaptam levelet. Tudomásul veszi, hogy mostani intézkedéseivel nem értek egyet és hogy vele, régi bajtársával megszüntetem a kapcsolatokat. De szeretném, ha a dolgot mégis megfontolnám.

Habicht, az osztrák náci-propaganda Münchenbe menekült vezére is irt. Renegátnak szidalmaz és fenyegetőzik.

Rosenberg József és Sándor (Oradea), Hirsch Simon, Klepner Ferdinánd, Danzig Tibor, Jakab Avram, Benedek János (Arad), szólaltak fel többek között. Az általános vitára Danzig Hillel válaszolt a Nöszitü nevében. Ezután a konferencia határozati javaslatot fogadott el, amely szerint megszűnteti a rangszerű tisztséget alapján álló elnökséget és ehelyett egyenjogu reszortokból álló munkabizottságot állít a szervezet élére. Dr. Schächter László előterjesztésére a konferencia megadta a felmentvényt a lelépő vezetőségek, mely a következő Nöszitüt választotta:

Az új vezetőség

Politikai reszortvezető: Danzig Hillel, Mazkirut tagjai: dr. Karpf Ferenc, Rosenberg Viola, Zakén-reszort: Kaszner Rezső, pénzügyi reszort és alapok: Kincs Lipót, nevelési reszort: Noéi Ferenc, chaluc-reszort: Danzig Tibor.

Éjszaka három óra volt, amikor Danzig Hillel meleg szavakban emlékezett meg a lelépő Nöszitü vezetőjének, Kaszner Rezsőnek érdemeiről, majd Kaszner Rezső buszozott el a Jom Hahitachduttól.

A plenáris ülés után a zakéntestület és a politikai tanács, másrészt a szervezet chalucainak konferenciája tanácskozott a reggeli órákig.

A mai német helyzetről Ehn a következőket írja:

„Barátaim közlik, hogy ezidőszent a fegyverkezési probléma igazítja a német közvéleményt. Emiatt széles rétegek itélik el a mai kormányt, amely inditattva érte magát a felekezeti lapok beszüntetésére. Ezekben a lapokban egyszer-egyszer ellenzéki hangok is megszólaltak. A nácivezérek a közvéleményt át akarják hangolni és újabb antiszemita offenzívát indítottak. Mindez azonban nem használ. A Hitler-kormány ellen erős mozgalom van folyamatban és pedig polgári részről. Az ellenmozgalom kitűnően megvan szervezve. Németország nehezen viseli a diktatúrát, amelyen a hitleri uralom nem nyihitt. Amióta háborus veszedelem fenyegeti az országot, a nép szeretné a szabad véleményt is hallani. A válság atmoszférája uralkodik Németországban; a közeljövő nagy eseményeket rejt magában”.

— A héber és jiddis írók képviselői a Pen Klub-kongresszuson. Párizsból jelentik: A palesztinai Pen Klub a Párizsban élő héber író: Salman Schneural képviselteti magát a nemzetközi Pen Klub-kongresszuson, amely májusban ülésezik Barcelonában. Schneur a kongresszuson előadást fog tartani Spanyolországról, mint a modern héber irodalom bölcsőjéről. Ennek során beszélni fog Juda Haléviről, Ibn Gabirolról és Ibn Ezráról. A jiddis Pen Klubot a kongresszuson a londoni Leo Kenig fogja képviselni. Lehetséges azonban, hogy Schalom Asch, aki most Amerikában tartózkodik, szintén résztvesz a Pen Klub ülésén.

40 ÉV OTA

Dr. GRÜNWALD SANATORIUMA

Széleszeti, négygyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általános áron.

Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyászati-diagnosztikai és diétás osztály. Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály napi 8 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15

Telefon J. 462-59.

He

Vaida az ö

Bucuresti, ma het tagadni, hontása teljesen nyek nélkül marényebb, mint a terelnök elképzelban a kisebbség jelene és jövője rétebb formában ként előreláthat.

Vaida Sándor elégedve számlayeivel és körmadott ennek az egy volt miniszterhányan komolynek a román politikai személgát a numerus zásra. A regáti hányban sikerült régi kereteit a dítani; Bukovina árvultan áll a n amely Vaida Sántitikai bázisát a Maniu hivei és p sulyban.

Ezzel szemben kozni különböző politikai karrier legi választói tö szolgáltató pszich ilyen „csatlako csak a listavezető lehetőve az egyez lenzéki párt jelöl alakulásnál — s bamódra szaporó dával szolgáltak uj pártvezérré hűséget, akik egy tak a listavezető visszatért csoport pártba, öt képvis nem aspirálhatta nökségére, dissz tek, amelyet a r ráciájával indo disszidens Lupu- iratkoztak fel a feketett vendég.

Vaida Sándor ságosan lelkesíti a hivatalos pá mindaddig elhala beranyag nem á ezt Vaida hivei numerus valahic nem az egész ner merus valahicus szónak, maga a losan a Frontul nevet fogja felve mitása szerint a tarthatják magul mon front anny kormányutódlás ként fog fellépnek igyekeznek adni, ami a hivelból — Vaida gra tekintettel — ké esik latba.

Addig is — t

Movila T

Carmen-Sylvából közönséget, hogy „Nou” szállodá Román Nemzeti mi Vállalat Bt kezelésbe ment Felvilágosítás, ellátással, me anélkül az öss gyon kedvezm A szállodák t Movila minden emeletek fürdők

Helyzetjelentés a „numerus valachicus” frontjáról

Vaida az összes politikai pártok beszüntetésére gondol. Mi lesz a kisebbségi statutumban

Bucuresti, május 2. (Napoca.) Nem lehet tagadni, hogy Vaida Sándor zászlóbontása teljesen visszhang és következmények nélkül maradt volna. A visszhang szerényebb, mint aminőnek azt a volt miniszterelnök elképzelte, a következmények azonban a kisebbségek gazdasági és társadalmi jelene és jövője szempontjából annál konkrétebb formában jelentkeznek. Ez egyébként előrelátható is volt.

Vaida Sándor ennek ellenére sincs megelégedve zászlóbontásának első eredményeivel és környezete előtt kifejezést is adott ennek az elégedetlenségnek. A tizenegy volt miniszter kivül, akik közül néhányan komoly súlyt és értéket képviselnek a román politikai életben, egyetlen politikai személyiség sem szánta el magát a numerus valachicus-hoz való csatlakozásra. A regáti megyék közül csak egy néhányban sikerült a nemzeti parasztpárt régi kereteit a mozgalom számára meghódítani; Bukovinában és Beszarábiában elárultan áll a mozgalom, Erdélyben pedig amely Vaida Sándor megmozdulásának politikai bázisát adja, a megyék többségében Maniu hívei és politikai barátai vannak túlsúlyban.

Elmaradt a pártalakítás

Ezzel szemben siettek Vaida mögé sorakozni különböző pártokat megjárta és újabb politikai karrierre törő egyének. A jelenlegi választói törvény jelentős mértékben szolgált pszichológiai segédeszközökkel az ilyen „csatlakozásokhoz”. Ez a törvény csak a listavezetők megválasztását teszi lehetővé az egyes megyékben, valamely ellenzéki párt jelöltjei közül. Minden új pártalakulásnál — s az utóbbi évek során gombamódon szaporodó kispártok számos példával szolgáltattak ezzel kapcsolatban — az új pártvezérré rendszerint azok esküdtek hűséget, akik egy másik pártban leszorultak a listavezetői helyéről. Midőn dr. Lupu visszatért csoportjával a nemzeti parasztpártba, öt képviselője, akik az új pártban nem aspirálhattak a megyei szervezet elnökségére, disszidens csoportba tömörültek, amelyet a maguk szélsőséges demokráciájával indokoltak meg. Ugyanezek a disszidens Lupu-pártiak most elsőként iratkoztak fel a Vaida-mozgalom által lefektetett vendégkönyvbe.

Vaida Sándort ezek a jelenségek nem tulajdonoson lelkesítik. Közölte híveivel, hogy a hivatalos pártkeretek megalakítását mindaddig elhalasztja, amíg megfelelő emberanyag nem áll a rendelkezésére. Kifelé ezt Vaida hívei azzal indokolják, hogy a numerus valachicus nem pártmozgalom, hanem az egész nemzet megmozdulása. A numerus valachicus megtartják ugyan jelölésüket, a mozgalom azonban hivatalosan a Frontul Românesc (Román front) nevet fogja felvenni. Vaida híveinek számítása szerint a liberálisok legfeljebb ösziig tarthatják magukat hatalmon. Addig a Román front annyira kiszélesedik, hogy a kormányutódlás legjogosabb várományosaként fog fellépni. Ennek a reménységüknek igyekeznek nyomatékosan kifejezést adni, ami a hívek verbuválása szempontjából — Vaida grata personai mivoltára való tekintettel — kétségtelenül nyomatékkal esik latba.

Addig is — taktikai szempontokra való

tekintettel — Vaida hívei időnként még mindig a nemzeti parasztpárt elnevezése alatt jelentkeznek a közvélemény előtt. A clujai Patria homlokzatán még mindig ott szerepel: „A nemzeti parasztpárt organuma” felírás. A prahova- és vlascamegyei tanácsválasztásokon Vaida hívei a nemzeti parasztpárt szentesített választási jelét, a kört használták fel, úgy, hogy a párt maga kénytelen volt egy másik választási jelhez folyamodni. Ebben egyes verziók szerint a kormány is segédkezett Vaida híveinek. Bizonyos indiszkréció folytán mindkét meggyében Vaida hívei kapták meg a második helyet a szavazólapokon és minden nehézség nélkül birtokukba kerítették a választási jelet, melynek használati joga felett most a nemzeti parasztpárt választási panna-szirata következett a legfőbb választási bizottság lesz hivatva dönteni.

Vaida és a „Führerprinzip”

Amíg a mozgalom az okiráltságban a román belpolitika ismert módszereivel dolgozik, addig Clujon a Patria szerkesztősége mögé tömörülő ifjuság a horogkeresztes módszerek és jelszavak felhasználásával igyekszik a mozgalomnak átütő erejét és elterjedését fokozni. Ennek megfelelően a Patria szüntelenül hangsúlyozza, hogy a numerus valachicus nem pártmozgalom, hanem az egész román nemzet megmozdulása és igyekszik Vaida Sándor nevének ismétel-

késével, kijelentéseinek idézésével, multjának méltatásával a vezéri mithosz glóriáját megfogni a volt miniszterelnök feje köré. A Führerprinzip kisajátítása mellett a „Führerprinzip” is szentesített eszköze a numerus valachicus népszerűsítésének. A Patria statisztikai adatokat közöl, valószínűség látszatába burkolt kiadatásokat a kisebbségeknek Erdély gazdasági életében való elhelyezkedéséről. Ezek a statisztikák csak a legtrikább esetben felelnek a tényleges valóságok.

A lényeges különbség Hitler mozgalma és Vaida Sándor megmozdulása között az, hogy míg a német Führer több mint évtizedes szívós munka után tornászta fel magát a népszerűség jelentős fokára és tette magát a pártját kormányképesnek, addig a numerus valachicus mozgalom politikai összeköttetését révén akar hatalomra kerülni, hogy azután a hatalom eszközeinek igénybevételével felülül lefelé uniformizálja az országot s alakítsa azt át a maga képére. A mozgalom egyik legfőbb programponja az összes politikai pártok betiltása. Ezeket a „Román front” mögé tömörülő egységes román nemzet lesz hivatva helyettesíteni. Vaida Sándor úgy képzei el, hogy hatalomra jutása esetén az összes jobboldali szervezetek vezetőivel, valamint a polgári pártok nacionalista elemeivel együtt fog működni. A szélsőjobboldali szervezetek és a numerus valachicus mozgalom között máris eleven kapcsolatok állnak fenn, Vaida Sándor több évtizedes hangsúlyozottan személyes jellegű ellensé-

A nemzeti munka védelméről szóló törvény kijátszásával vádolta meg a magánvállalatokat Leon alminiszter

A jobboldali sajtó nagy örömmel üdvözli a beszédet

Bucuresti, május 2. Leon, clujai egyetemi tanár, a liberális kormány iparügyi alminisztere, legutóbbi beszédében kitért a nemzeti munka törvényére is és a következőket mondotta:

— A román elem alkalmazásáról szóló törvényt, amelyet az elmúlt nyáron szavazott meg a parlament, úgy látjuk, az idegen vagy kisebbségi tőkés magánvállalatok, amelyek idegen személyzettel dolgoznak, nem vetik komolyan, mert annak ellenére, hogy egy év áll rendelkezésükre a törvény végrehajtására, nem tették meg ezt, abban a reményben, hogy a törvényt nem fogják alkalmazni, vagy ha alkalmazzák is, ki fognak tudni bujni alóla.

— A helyszínen megejtett vizsgálat megállapította, de maguknak a cégeknek a jelentéseiből is konstatálható, hogy a román személyzete előtt százalékarányt nem respektálják.

— A vállalatok nyilatkozataikban azt hozzák fel ürügyül, hogy bizonyos ipari ágak-

ban nincs megfelelő számú, kellőképpen felkészült munkaerő az országban. Ez pedig nagyon bizarrul hangzik, amikor az országban speciáliskában főlegleg van és ezek a speciáliskák nem tudnak elhelyezkedni.

— A törvény be nem tartása különböző módokon történik úgy, hogy az idegen vállalatok igazgatóságába románokat választanak be, vagy pedig a nagyfizetési idegen tisztviselőket látszólagosan alacsonyabb rangfokozatban mutatják ki.

— Mindez csak azért, hogy a személyzet etnikai arányzatát elrejtésük és hogy kijátszák a törvényt.

Az alminiszter beszéde érhető feltűnést kelt ipari és kereskedelmi körökben, annál inkább, mert Leont haladott szellemű, tolerans politikusként ismerték. Leon beszédét természetesen nagy örömmel üdvözli a jobboldali sajtó. A Vaida-féle Patria vezetőhelyén közli a beszédnek fenti részletét a következők sokat mondó címmel: „Leon államtitkár és a numerus valachicus.”

Uj korszakot nyit meg a tighinai hid felépítése a beszarábiai határszéli városok életében

Augusztus elsején adják át a forgalomnak a felépítés alatt álló tighinai hidat

Bucuresti, május 2. A Románia és Szovjetország között létrejött diplomáciai kapcsolat fevétele után természetesen az első tervek között szerepelt a Dnyeszter hidjának újraépítése, amelyet 1917-ben robbantottak fel. A munkálatokat már néhány hete meg is kezdték és ezideig a Dnyeszter hidján dolgozó munkások már szétszedték a régi hid megmaradt vastraverzeit.

Néhány napja újabb kulturmérnökök érkeztek az építendő hidhoz, akik több tucat bocsátottak a vízre, amelynek segítségével felszínre akarják hozni a folyó medrébe süllyedt régi hidalkatrészeket, amely-

ket most vastag homok és iszapréteg takar. Abban az esetben, ha ezek a munkálatok nem járnak sikerrel, akkor már csak az új alkatrészek elhelyezése után folytatják a kiemelő munkálatokat. Az új alkatrészeket pedig a CFR ploesti központi műhelyéből hozzák. Az új vaskorlátok felállítását után speciális gépeket fognak hozni melyekkel kiemelik a Dnyeszter medréből a régi hid maradványait és az ugyanakkor elmerült vasuti kocsikat is.

A régi hid maradványai egyébként semiben nem akadályozzák az új hid építkezéseit. De a hajózás ezen a helyen emiatt akadályozva lesz. Ezért okvetlenül szüksé-

geskedés után kibékült Gogával. Nichifor Crainic utján felvette az érintkezést Cuzával és élénk kapcsolatokat tart fenn Zelea Codreanuval. Ez ő inspirációjára a szélsőjobboldali sajtóban egyre sürűbben hangzik el a nacionalista egységfront megteremtésének kívánsága. Ez az egységésítés most már a numerus valachicus jegyében menne végbe.

A kisebbségi statutum

A kisebbségi kérdést Vaida Sándor kisebbségi statutum keretein belül akarja megoldani. Ez a statutum arra volna hivatva, hogy tisztázza a kisebbségeknek az állammal szembeni jogait és megvonja a gazdasági életben vitt szerepük határvonalait. Vaida híveinek elképzelése szerint a hadseregből és a bírói karból a kisebbségek teljesen kizártnának. Hasonlóképpen kizártnának mindazon állami hivatalokból és magánvállalatokból is, amelyek nemzetvédelemmel vannak kapcsolatban. Egyébként husz százalékban engedélyezi a kisebbségi elhelyezkedést a gazdasági élet különböző ágazataiban. A statutum betiltani kívánja a kisebbségeknek politikai pártokba való tömörülési jogát, ezzel szemben kijelöli a módokat, amelyekkel belül a kisebbségek különleges érdekeiket és kívánságaikat képviselhetik.

Igy festenek e pillanatban a numerus valachicus mozgalom előkészületei.

ges, hogy ezeket a roncsokat az új hid építésével egyidőben emeljék ki. A romániai munkálatokkal egyidőben Szovjetország is egész sereg előkészületet tett a Dnyeszter hid megépítésére, mert a hid országos része is teljesen tönkrement az 1917-es robbantáskor. Parkani-Rusi községben, nem messze a Dnyesztertől, a szovjet határállomást rendezett be a helység volt templomában, amelyben értesülésünk szerint, a vámhivatalt is elhelyezik. Ugy Romániában, mint Oroszországban hosszú kikövezett hid fog vezetni a Dnyeszterhez. A romániai részen már a Dnyeszterhez szállították az utépítéshez szükséges köanyagot. Ami a hajózást illeti, amely tudvalevőleg 1917-ig zavartalanul bonyolódott le, addig nem lehet újra kezdeni, amíg ugy Románia, mint Szovjetország nem gondoskodik a Dnyeszter medrének kitisztításáról. Abban az időben is, amikor rendszeres hajójárat volt a Dnyeszteren évenként kellett tisztítani a folyó medrét. Ami pedig a szomszédos országgal felveendő kereskedelmi hajózást illeti, illetékes körök pesszimizmussal tekintenek eléje. Mégis be kell ismerni, hogy az áru- és személyszállítással egyidőben Tighina gazdasági élete is fellendül. Ezideig a város élmes kereskedői már is helyiségeket béreltek, vendéglők és szállodák számára, közvetlenül a Dnyeszter közelében. Már ma is áll a parton egy nagy forgalmat lebonyolító vendéglő, amely a hidépítési munkálatoknál alkalmazott munkások és a látogató közönség szükségleteit fedezi. Mióta ugyanis a hidépítési munkálatok megkezdődtek, nagy számú érdeklődő keresi fel a kis várost.

Lungu mérnök, a munkálatok vezetője, kijelentette, hogy az ujonnan megkezdett hidrészlet július 15-e előtt nem fog elkészülni. Augusztus elsején a román-orosz hidépítő bizottság megegyezés szerint — megindul a forgalom Románia és Szovjetország között.

— Aradások a regáthban. Bucurestiből jelentik: Târgu-Fălcu környékén tegnap hatalmas felhőszakadás pusztított, amelynek számos állat esett áldozatul. A megdagadt Copaceanca folyó több hidat elsodort.

— Tizenegyezer munkás lépett sztrájkba Detroitban. Londonból jelentik Newyorki jelentés közli, hogy a General Motors detroit-i üzemében 14 ezer munkás sztrájkba lépett. Attól tartanak, hogy a munkabeszüntetés át fog terjedni az egész amerikai autópárra.

Movila Tekirghiol R. T.

Carmen-Sylvából értesíti a t. látogatóközönséget, hogy a „Movila”, „Bái” és „Nou” szállodák vezetése az „Europa” Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi Vállalat Bucuresti, Str. Doamnei 1. kezelésébe ment át.

Felvilágosítás, szobák lefoglalása teljes ellátással, meleg iszapfürdőkkel vagy anélkül az összes Europa-irodáknál nagyon kedvezményes árak mellett.

A szállodák teljesen renoválva, a Hotel Movila minden szobája folyóvízzel, az emeletek fürdőkkel lettek felszerelve.

JMA

Arakon.

el és

462-59.

SPORT

A Ripensia 2:1 arányban vereséget szenvedett a Beogradskytól

A bucaresti CFR a Román Kupa döntőjében. Eső és sár miatt a kitűzött mérkőzések nagyrésze elmaradt, vagy félbeszakadt

Bucuresti, május 2. A román husvétra leköltött jugoszláv Beogradsky tegnap játszotta harmadik mérkőzését a Ripensia ellen amelyet szép játékkal 2:1 (1:1) arányban legyőzött. A tízezer néző előtti játék az első perctől az utolsóig két technikailag képzett együttes nagy harcát mutatta és azt az erőviszonyok alapján bármely csapat megnyerhette volna. A vezetőgőlt Bindea beadásából Schwartz szerzi meg a Ripensianak, a 40. percben azonban Marianovits egyenlít, majd a második félidő 26. percében ugyanő fejesgóllal a Beogradskynak szerzi meg a győzelmet. A 28. percben a játékvezető tévesen 11-est ítél a Beogradsky ellen, Dobay lövését azonban a jugoszláv válogatott kapus, remek elvetéssel Glaser védi.

A Ripensia vereségét főleg a sáros, mély talaj okozta, amely nem konveniólt a különben is kényelmeskedő csatársornak, timisoarai csapatnak indokolatlanul egybéként, mert a hét jugoszláv válogatott játékost magában foglaló Beogradsky rendkívül komoly ellenfélnek bizonyult. A Ripensianban a második félidőben játszott, mint vendék az ILSA Wetznerre is.

CFR Bucuresti—ILSA 3:2 (2:1). Bucuresti, május 2. A Román Kupa középdöntőjébe került két csapat találkozója nem hozott nagy játékot. A két csapat közül az ILSA volt a jobb, csatárai azonban kihagyták a pontosan kidolgozott helyzeteket. A CFR győzelmében nagy szerepe van a szerencsének is. E győzelem révén a bucaresti vasutascsapat

bekerült a Román Kupa döntőjébe, ahol ellenfele a Ripensia—Venus mérkőzés győztese lesz.

Nemzeti Bajnokság B)

Simeria. CFR—NSE 2:0 (0:0).
Alba-Iulia. Unirea—Vitrometan 2:2 (2:2).
Dicioanmartin. Sticla—Somii eső miatt elmaradt.

Sibiu. HTV—Mures 2:2 (1:1).
Bistrita. Phönix—Keramia 2:0. A mérkőzés a második félidőben vihar miatt félbemaradt. A játékvezető Ardos Phönix játékos kiállította, míg Nagy (Phönix) lábát törte. Bíró dr Rusu, Cluj.

Brasov. Brasovia—Prahova 3:0 (2:0).

Kerületi bajnokság

Timisoara. Banatul—Jimboana 6:3 (5:2).
Satumare. Törekvés—Kolping 1:0 (1:0).
Brasov. BMTE—Locomotiva 6:0 (3:0).

Barátságos mérkőzések
Salonta. Törekvés—SzSE 4:0 (0:0).
Timisoara. Kinizsi—Hajduk 9:0 (5:0).
Arad. AAC—Hakoah 2:2 (2:0).

Külföldi eredmények

A Ferencváros a Magyar Kupa döntőjében, a Hungaria—Kispest mérkőzés vihar miatt félbemaradt. Budapestről jelentik: A Magyar Kupa középdöntő két meccset tegnap játszották le. A Ferencváros 2:1 (2:0) arányban győzött az Újpest csapata ellen és ezzel bekerült a döntőbe. A Hungaria—Kispest meccs 3:0-ás félidő után 3:2-ös állásnál a 25. percben vihar miatt félbeszakadt.

A második Makabiada

A bucaresti Makabi jobb gólaránnyal nyerte a labdarugótornát,

másnap azonban kihívásos mérkőzésen 5:0-ra kapott ki a haifai Hapoel csapatától

Nagy küzdelem tornában. A labdajátékok és tenisz-verseny eredményei

Cluj, május 2. A Makabiah futballtornáját tudvalevően a Románia képviseletében indult bucaresti Macabi csapata nyerte. Ez a teljesítmény figyelemreméltó és annak értékét csak növeli az a tény, hogy a bucaresti csapat standard játékosai közül többen hiányoztak, kik különböző okok miatt nem tudtak Palesztinába utazni. Az eredmény mindenesetre megfelel a reális erőviszonyoknak. A román csapat megérdemelten győzött, ha győzelme mégis meglepetés volt, ez annak tulajdonítható, hogy első mérkőzését 1-4 arányban elvesztette a németek ellen, amelynek okát a tengeri utazás és velejáró betegség fáradalmi eléggé magyarázza. Az első balsikerű szereplés után a bucarestiek összeszedték magukat s minden további meccsüket megnyerve, jobb gólaránnyal megnyerték a futballtornát. Jegyezzük azonban ide, hogy a lengyelek csapatával nem mérkőzött a román együttes, mert a lengyel Makabi tévedésből más pályára ment és így, minthogy a hivatalos pályán a kitűzött időben nem jelent

meg, a mérkőzést 3:0 arányban Románia javára írták. Pedig a lengyelek nem is képviseltek viszonylagosan rosszabb játékerőt, hiszen ők verték meg a németeket és tették ezzel lehetővé a román győzelmet.

A bucaresti Macabi csapatában a következő játékosok szerepeltek: Zaubert, Simionovici, Barasch, Marcus, Gidály, Berl, Eckstein, Székely, Segall, Leibovici, Katz, Cohn II, és Marcovici. A bucarestiek legjobb embere a cluji Székely volt, aki egymaga 8 gólt lőtt. Kivülre Segall 6, Marcus 2 és Berl 1 gólt lőttek a román Macabi által elért 17 gólból.

Az egyes országok közti mérkőzéseket, illetve azok eredményeit feltüntetni az itt közölt táblázat. Az egyes rovatokban szereplő számok közül a felső számok a mérkőzések végeredményét, az alsók a félidőt jelentik.

Itt említjük meg, hogy az újonstölt Macabi-bajnokot a döntő után követő nap a haifai Hapoel csapata mérkőzésre hívták. A Hapoel-ban Rosenfeld Gyuri, a Haggib-

A Makabiada labdarugó tornájának kimutatása

	Románia	Németország	Palesztina	Lengyelország	Litvánia	Anglia	Győzött	Vesztett	adott gólt	kapott gólt	Pontszám	Helyezés
Románia	M	1-4 (1:0)	1:0 (0:0)	forfait 3:0	5:2 (3:0)	10:2 (5:1)	4	1	20	8	8	I.
Németország	4:1 (0:1)	A	4:2 (1:2)	2:3 (1:1)	2:1 (1:0)	2:1 (1:0)	4	1	14	8	8	II.
Palesztina	0:1 (0:0)	2:4 (2:1)	K	2:0 (0:0)	4:2 (2:0)	6:1 (6:0)	3	2	14	8	6	III.
Lengyelország	0:3 forfait	3:2 (1:1)	0:2 (0:0)	A	3:0 félbeszakítva	1:4 (1:0)	2	3	7	11	4	IV.
Litvánia	2:5 (3:0)	1:2 (0:1)	2:4 (0:2)	6:3 félbeszakítva	B	1:0 (0:0)	1	4	6	14	2	V.
Anglia	2:10 (1:5)	1:2 (0:1)	1:6 (0:6)	4:1 (0:1)	0:1 (0:0)	I	1	4	8	20	2	VI.

bor volt játékos is szerepelt. (A munkás sportolók nem vettek részt a Mackabián). A Hapoel 5:0 (2:0) arányban győzte le a négy erős mérkőzést lábában érző bucaresti Macabit.

Nagy küzdelem, izgalmas versenyek tornában

A Makabiah tornaversenyei igen nagy népszerűségnek örvendtek. A stadionban bonyolították le igen nagyszámú résztvevő és néző jelenlétében. Nivóban azonban nem nyújtott annyit a torna, mint a prágai verseny, ahol a magyarok részvétele nagyban emelte annak színvonalát. Dückstein mester tornászai nem voltak jelen Tel-Avivban és így megfosztották így a többi versenyzőt, mint az erci nézőket egy élménytől. Távollétükben csapatban az osztrákok, egyéniben a lengyel Rosenberg győzött. A női győztes, a német Mendle kisasszony férfiaknak is becsületére való tudásról tett tanúságot. Románia számos versenyzővel képviseltette magát ebben a sportágban, sőt helyezéshoz is jutott: a cernăuți kerületi bajnoknő Münsternek sikerült a hatodik helyet elfoglalni. Eredmények:

Csapatverseny: 1. Ausztria 854 pont.
2. Lengyelország 826 pont. 3. Csehszlovákia 798 pont.

Férfi egyéni (12 számból álló összetett verseny): 1. Rosenberg Lengyelország 189 pont, 2. Klipper Ausztria 184 pont, 3. Felzenfeld Csehszlovákia 176 pont.

35 éven felüliek számára kiírt 9 számból álló verseny: 1. Graber Lengyelország, 2. Ewencyk Lengyelország és Darco Palesztina 134 p., 3. Hirsch Németország 130 pont.

Női egyéni (7 szám): 1. Mendle Németország 113 pont, 2. Kurzfeld Lengyelország 111 p., 3. Wolfs Hollandia 110 p., 4. Feiner Csehszlovákia 109 p., Feuerstein Palesztina 109 p., 5. Gelbhard Lengyelország 107 p., 6. Münster Románia 104 p., Becher Palesztina 104 p., Neumann Ausztria 104 pont.

Teniszben

két kupáért küzdöttek meg a világ zsidó teniszezői: a férfiak a Matalon-, a nők a Greidinger-serlegért. Mindkét serlegért Davis-cup rendszerű verseny folyt nagyszámú résztvevővel. A Matalon-kupáért 10, a Greidinger-serlegért 3 csapat startolt.

Favoritként a férfiak között a csehek indultak, akiknek erőssége az immár világhírű Hecht volt, míg a nők küzdelme nyíltan ígérte. De a papírforma ellenére a fiatal dél-afrikaiak meglepő győzelmet arattak az elődöntőben a csehek felett, habár Hecht megnyerte mindkét szinglijét és a döntőben a szintén fiatal angolok felett diadalmaskodtak. Dél-Afrika egységes volt és ezért győzött, míg a többi országokban egy-egy sztárra alapoztak mindent. Így a lengyelek csapatában is egy Davis-cupman játszott Whitemann személyében, míg az angolok együttesének tagjai P. Witt, Németország volt ifjúsági bajnoka, C. S. Claff, Anglia volt ifjúsági bajnoka és a lancashirei kerület éljének, J. Cohen voltak. Tudásuk azonban nem volt elegendő a lelkes afrikaiakkal szemben. Arra kell gondolnunk, hogy ha a résztvevők közül válogathatnánk és azok az Erec képviseletében indulnának a nagy nemzetközi versenyeken, milyen jó játékerőt képviselne egy Hecht, Whitemann, Lurie, Witt csapat!...

Ami Romániát illeti, amelynek pedig olyan zsidó játékosai vannak, mint Réti, Hamburger, Segall, bizony gyengén szerepelt, aminek nem is a tréning nélkül játszó haggiborista Simon vagy az egészen szerény képességekkel rendelkező Nussbaum voltak az okai, hanem inkább a körülmények. Elsőnek a győztes Dél-Afrikától kikapni nem szűgyen és Simon a kitűnő Lurietől csak 6:3, 8:6 arányban szenvedett vereséget. Alább adjuk a csapatverseny eredményeit és az egyes országok versenyzőinek névsorát:

Matalon-cup:

I. forduló: Dél-Afrika (Lurie, Behrmann, Davidson)—Románia (Simon, Nussenbaum) 3:0.

II. forduló: Lengyelország (Whitemann, Altschuler)—Ausztria (Goldmann, Donath, Ehrenreich) 3:1.

Palesztina (Korenfeld, Rajwan, Josh Simon, C. Cohen) — Németország (dr Plaut, Lieber, Buchwalter) 3:1.

Anglia (P. Witt, I. Cohen, C. S. Claff) — Görögország (Benardouth, Sasson) 3:0.

Csehszlovákia (Hecht, dr Gottesmann, Danzig, Druker)—Franciaország (Berthet, Levin, Lewy, Lanzenburg) 3:0.

III. forduló: Dél-Afrika—Palesztina 3:0.

Anglia—Lengyelország 3:1.

IV. forduló. Döntő: Dél-Afrika—Csehszlovákia 3:2.

Dél-Afrika—Anglia 3:2.

A Cluj Izraelita Hitközség Elnöksége és Képviselőtestülete a legmélyebb fájdalommal és szomorúsággal tudatja, hogy a Hitközségnek sok éven át volt alelnöke és képviselőtestületének tagja

Szenes Károly ur

életének 75. évében f. évi május hó 1-én hirtelen és váratlanul elhunyt.

A megboldogult hitközségünknek és intézményeink lelkes, áldozatkész vezető tagja volt, akinek hitközségünk iránti szeretete, áldozatkészsége és ragaszkodása mindenkor példaadással fog szolgálni.

Drága halottunk földi maradványait május hó 3-án, pénteken délután 2 órakor a Str. Tunarilor 2. sz. alatti lakásán tartandó gyászszertartás után a házsongárdi temetőbe kísérjük és helyezük örök nyugalomra.

Emlékét soha nem muldó kegyelettel fogjuk megőrizni.
Cluj, 1935. május 2.

Greidinger-cup:

Anglia (Singer, Wallmann, Griew)—Palesztina (Trammer, Jacobson, Adilman) 3:0.
Németország (Freudolbe, Gottmann)—Anglia 3:0.

A különböző labdajátékok eredményei

A Makabiah programján szerepelt néhány olyan sportág is, amelyet nálunk nem űznek, tegyük hozzá sajnós, mert alkaunk volt meggyőződni, hogy például a kosárlabda (basket-ball) ugye hőlgyeknek, mint férfiaknak a legkellemesebb szórakozást nyújtja, tömeget foglalkoztat és természetesen még versenyszerűen űzve sem ártalmas. Erdemes lenne Erdélyben is felkarolni ezt a sportot, amely nem kerül sokba sem az egyesületeknek, sem a sportolóknak. Az Erdélyben szintén elhanyagolt kézilabdában résztvevő Románia, helyesebben Cernăuți csapata, amely ha eredményt nem is ért el, de alkalma volt sokat tanulni. Jellemzősül, milyen népszerűségnek örvend külföldön a basket-ball, utalunk arra a fogadatra, amelyben a Makabiah győztes egyiptomi kosárlabda együttest a kairói pályaudvaron fogadták maguk az egyiptomi nemzeti szövetségek elnökei. Sőt a torna megnyerése után a szövetségek üdvözlő táviratokkal halmozták el a győzteseket és az egyiptomi lapok első oldalán dicsekedtek győztes zsidó versenyzőikkel. Eredmények:

Kosárlabda:

Férfi: 1. Egyiptom, 2. Törökország, 3. Palesztina.

Női: 1. Lengyelország, 2. Palesztina, 3. Franciaország.

Hockey:

1. Ausztria, 2. Németország, 3. Palesztina.

Kézilabda:

1. Németország, 2. Palesztina, 3. Románia. A körmérkőzés eredményei: Palesztina—Románia 13:2 (7:1), Németország—Palesztina 10:3 (6:1), Németország—Románia 14:5 (8:2).

TURISZTIKA

A Haggibor turisztikai szakosztálya május 5-én, vasárnap gyalogkirándulást rendez a következő utiránnyal: Gorbóvölgye—EKE forrás—Kismagura—Páterforrás—Majláth-kút—Bükki menedékház—Szikratáviró. Indulás reggel háromnegyed 8 órakor a Haggibor Calea Marechal Foch 10 alatti klubhelyisége elől. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

Svájci mérnök titokzatos halála Brasovban. Bucurestiből jelentik: A hatóságok bevezették a nyomozást Paul Guss svájci illetőségű mérnök halála ügyében, aki látogatónak érkezett Brasovba. A mérnök felesége és egy barátja társaságában mulatott, majd borzalmas kínok közepette megbetegedett és kiszívott. A boncolás erős méreg nyomait találta testében, mire a hatóságok megtagadták az özvegy kérését, hogy adjanak engedélyt a holttest Svájcba szállítására, hogy ott temessék el. A titokzatos ügyben folyik a nyomozás.

Világs

Romániában

Bucuresti, május 2. fővárosában a tegnap munkástömegek képpen Londonban, Madridban, és niában a május meglehetősen részvevő

A belügyminiszter jelentéseket hogy a kormány met szentelt a május ségeknak. Az a mány az egyes munkáscentrumok kágyülések résztatást készített tendenciózus izt lentésnek.

A belügyminiszter szerint május le az egész ország elő jelentékenyebb zett összejövetele meg az emberek utánra tervezett az első hisütotta ciádemokraták élésén 1000-en vetges szocialisták is felszólalt, 500-re a erdőben, ahol munkásai ünepelt len. Bacăuban a sán 300, Piatra-N a résztvevők szárszok gyűlésén 60 Severinben, a CFR rült munkások övevője volt.

Cernăuțiában a lését, amelyen 18 cuzista diál de a rendőrs

A „Munka paizsa tus gyűlésén 800 ban, Rădăuțiában üléseztek a vasú ember hallgatta m szociáldemokrata don a szociáldem dean 400-an vette dean a nacionalist 400-an jelentek Clujon 300 volt sovban az Astra 300, Dicioanma

UJSÁ

Egy sorsjegy

A nyeremények

A sorsjegy

Világszerte viszonylagos rendben zajlott le május elseje

Romániában meglehetősen érdektelenség mellett zajlottak le a május elsejei munkásgyűlések. Csak Madridban voltak zavargások

Bucuresti, május 2. Míg a világ legtöbb fővárosában a tegnapi május elsején óriási munkástömegek vonultak fel, így különösen Londonban, Newyorkban, Párizsban, Madridban, és Berlinben, addig Romániában a május elsejei munkásgyűlések meglehetősen részvétlenség mellett zajlottak le.

A belügyminisztérium által kiadott részletes jelentésekből az látszik kiderülni, hogy a kormány megkülönböztetett figyelmet szentelt a május elsejei munkásünnepségeknek. Az a körülmény, hogy a kormány az egyes romániai városokban és munkáscentrumokban meghirdetett munkásgyűlések résztvevőiről számszerű kimutatást készített kommunikációjában, bizonyos tendenciózus izt látszik kölcsönözni a jelentésnek.

A belügyminisztérium hivatalos jelentése szerint május elseje teljes rendben folyt le az egész országban. Sehoh sem fordult elő jelentékenyebb rendzavarás. A rendezett összejöveteleken kisszámúban jelentek meg az emberek, míg az összejövetelek utánra tervezett ünnepélyek megtartását az eső húsította meg. A fővárosban a szociáldemokraták és a munkászövetség gyűlésén 1000-en vettek részt, míg az egyes szociálisták összejövetelén, ahol Bujor is felszólalt, 500-an jelentek meg. A Pasărea erdőben, ahol a vasuti szindikátusok munkásai ünnepeltek, 900 személy volt jelen. Bacăuban a szociáldemokraták gyűlésén 300, Piatra-Neamtuban szintén 300 volt a résztvevők száma. Comanestin a bányászok gyűlésén 60-an vettek részt, Turnu-Severinben, a CFR szindikátusaiba tömörült munkások összejövetelének 35 résztvevője volt.

Cernautiban a szociáldemokraták gyűlését, amelyen 1004-en vettek részt, 18 cuzista diák meg akarta zavarni, de a rendőrség eltávolította őket.

A „Munka paizsa” című nemzeti szindikátus gyűlésén 800 résztvevő volt. Pascaniban, Rădăuțiban és Câmpulungban szintén üléseztek a vasuti munkások. Resitán 5000 ember hallgatta meg Eftimiu Gherman volt szociáldemokrata képviselő beszédét. Aradon a szociáldemokraták ülésén 400, Oradean 400-an vettek részt. Ugyancsak Oradean a nacionalista szindikátusok gyűlésén 400-an jelentek meg, míg Aninán 250 és Clujon 300 volt a résztvevők száma. Brasovban az Astra munkásainak gyűlésén 300, Dicioșanmartinban 200, Petrilán a

bányászok gyűlésének 250, Petrosaniban 500 résztvevője volt. Satumaren a szociáldemokraták gyűlésén 600 Baiamaren a munkásgyűlésén 700, Baia-Sprien 200 személy vett részt. Sft. Gheorghen két szociáldemokrata összejövetelt tartottak, egyiken 50, másikon 80 munkás vett részt. R.șia Montanan 100, Zlatnán 100 bányász, Mediason 50 szociáldemokrata, Turdán szintén ülésezett a munkásság. Lupeniben 600 bányász, Simerian 40, Hunedoaran 400-an gyűltek egybe a nacionalista szindikátusok felhívására. Târgu-Muresen nem adtak engedélyt gyűlés tartására, mert annak kezdeményezői notórius kommunisták voltak. Vulcanban 250, Aninoasan 400, Zarandon 600 szociáldemokrata gyűlt össze, Constentan 50, Brăilan 400 és Tulcean 400.

A Vâlcea környéki fatermelőtelepeken kommunista röpiratokat terjesztettek. A hatóságok két letartóztatást eszközöltek.

Az ország többi részében nem találtak kommunista röpcédulákat, még a petrőumvidéken sem. Egyedül a ploesti Columbia gyárban 35 db. manifesztumot foglaltak le és a Cadrilaterban szintén néhányat.

Bucurestiben nyolc kommunistát letartóztattak, akik meg akarták zavarni a szociáldemokraták gyűlését.

A rendfenntartást az egész országban Titeanu belügyi államtitkár személyesen vezette a központi sziguranca segédletével amelyet Stancescu vezérigazgató és Marinescu ezredes rendőrprefektus igazgattak.

Németországban

Berlin, május 2. (Rador.) Németországban hatalmas manifesztációval ünnepelték meg a munka ünnepét. A Lustgartenben 200 ezer nemzeti szocialista fiatalember gyűlt össze, hogy Baldur von Schirach, Göbbels és Hitler beszédeit meghallgassa. Tempelhofban egymillió munkás és tisztviselőnek beszélt Göbbels és Hitler. Itt került kiosztásra a nemzeti film és irodalmi nagydíj. Az elsőt Leni Riefenthal, a másodikat Eberhard Wolfgang Möller kapta. Göbbels bejelentette, hogy a birodalom fontosabb centrumaiban népszínházakat állítanak fel.

Spanyolországban

Madrid, május 2. Május elsejére való tekintettel rendkívüli biztonsági intézkedéseket fogantatosítottak, különösen az aszturiai bánya- és iparvidéken. Jelentősebb

incidensekről nem érkezett jelentés, az ünnepek relativ rendben folytak le. Az nalcoralban kisebb összetűzés történt egy fasiszta és szocialista csoport között. Revolvértűz keletkezett, egy fasiszta és három antifasiszta meghalt. San Paolo közelében egy nagy sebességgel haladó autót a rendőrök fel akartak tartóztatni, de az nem állt meg, mire a rendőrök tűz alá vették. Egy személy meghalt.

Franciaországban

Párizs, május 2. (Rador.) Május elseje csendben vette kezdetét a francia fővárosban. A közlekedési és rendfenntartási szolgálat normálisan működött. A kormány betiltott mindenféle tüntetést, különösen a kommunisták által a vincennesi erdőben tervezett. Délután hat óráig nem történt rendzavarás. Néhány kisebb szabású tüntető felvonulást a rendőrség minden nehézség nélkül feloszlatoott.

Londonban és Newyorkban

London, május 2. (Rador.) A munkások nagyszabású tüntetést rendeztek a Hyde-parkban. 25 menet vonult fel. Incidensek nem történtek. — Newyorkban a különböző menetekben százezer szocialista és 50 ezer kommunista vonult fel.

Házkutatások Bécsben

Bécs, május 2. Jelentősebb incidenst vagy rendzavarást május elsejével kapcsolatban nem jelentettek. A mozikkban május elseje alkalmából több, mint negyvenezer személy nézett végig a bécsi mozikkban in-

fejfájás

ellen

Besztervás partilla!

gyenes előadásokat. Egyidejűleg a rendőrség számos házkutatást végzett és több, mint 500 kommunista agitátort tartóztattott le. A 20-ik kerületi rendőrség előtt bomba robbant. A bevezetett vizsgálat kiderítette, hogy a merényletet kommunisták készítették elő. A kancellári hivatal egy magasrangú tisztviselője megsebesült, ugyancsak egy rendőr és két leány. Letartóztattak továbbá néhány kommunista és szocialistát, akik Bratislavába akartak utazni, az ottani tüntetésekre. A rendőrség őrizetbe vett továbbá több nemzeti szocialistát is.

Moszkvában

Moszkva, május 2. (Rador.) A tegnapi katonai parádén 30 ezer ember vonult fel és 750 repülőgépet gyakorlatozott. A csapatok elvonulása 2 és fél órát tartott, majd a szovjet polgári szervezetei vonultak fel a Lenin mauzóleum előtt.

Szófia, május 2. Több helyről érkeztek jelentések kommunista tüntetésekről és összeütközésekről. Az összes sebeültek száma nem haladja meg a harmincat. Mintegy száz letartóztatást eszközöltek.

Visszajött a tél

Május 2-án Clujon és Brasovban hó esett. Ismét hó fedi a sinaiai hegyeket

Cluj, május 2. Az időjárás április 30-ról május elsejére virradó éjszaka szokatlanul hűvösre fordult. Éjjel az egész ország területén esni kezdett és a tenger felől jövet, hatalmas szélvihar vonult végig az országon, amely erőteljes fagyhullámokat vitt magával. Május elsején az egész országban hűvös, szeles, esős időjárás volt, majd május elsejéről 2-ra virradó éjszaka az ország magaslati vidékein a hőmérséklet alacsonyra süllyedt. A váratlan fagy a korú vetésekben, gyümölcsösökben és a zöldeg-

ben nagy károkat okozott. Bucuresti jelentés szerint Brasovban 4 nap óta szakadatlanul esik. Erdély déli részében erős hideg uralkodik. Május 2-án reggel Brasovban havazni kezdett. Hasonlóképpen havazott rövid ideig Clujon is. Sinaian a hajnali óráktól kezdve állandóan havazik és a hegyeket ismét befedi a hó. A meteorológiai intézet egyelőre változatlanul hideg időjárást, éjszakai fagyokat és havazást jósol.

Erdélyszerte pusztítanak a kiöntött folyók

A Küküllők, a Maros és a Beszterce áradásai

Cluj, máj. 2. A tavaszi esőzések és a későn bekövetkezett hóolvadás veszedelmes árvizeket okozott egész Erdély területén. A Küküllők áradását most a Maros és a Beszterce áradásai követték. A Küküllők, a Maros és a Bistrica mentén egész sereg falu és város áll víz alatt és nem egy helyütt az áradás emberáldozatokat is követelt. A székelyföldön a hegyipatakok megduzzadása okozott károkat. Az odorheimegyei Beszterce községben a Babás patak magával ragadta Somodi Dénes gazdálkodó József nevű fiát. Dicioșanmartinban az árvíz veszedelmes méreteket öltött. Ezt a várost a Küküllők két évvel ezelőtt is elöntötte és a jelek szerint a jelenlegi árvíz is az akkori veszedelmes méreteket fogja elérni. Az alvárosnak jelentékeny része már víz alatt áll. Ebben a városrészben az uccák közötti közlekedést pallón keresztül bonyolítják le. Nistor János munkás 12 éves kislánya Irénke, aki az épülő vasuti hidon dolgozó apjának ebédet vitt, bezuhant a vízbe és szörnnyethalt.

A Maros áradása is egyre tart. Egy Teius melletti kisközségben, Radestiben,

Sárbu Sándor csónakon akart átkelni az árterületen. Az ár azonban magával ragadta és a szerencsétlen ember elpusztult.

Bistrita-Nasaud megyében a Beszterce folyó áradásai rengeteg kárt okoztak. Az áradat elmosott hidakat, utakat, szántóföldeket. Bistrita külső városrészeit is elmosta az ár. A Radnai havasokból zúgó hegyipatakok omolnak le a völgybe és utjukban mindent elpusztítanak. A közlekedés számos országuton szünetel.

Néhány község folyóparti házait ki kellett lakoltatni. A kár jelentékeny.

— A litván kormány ideiglenes tiltakozó jegyzéket intézett Németországhoz egy litván alattvaló meggyilkolása miatt. Kaunasból jelentik: A litván kormány ideiglenes tiltakozó jegyzéket intézett a német kormányhoz. A jegyzék megállapítja, hogy Gottesborgenban a tanuk kijelentése szerint minden ok nélkül egy német csendőr megölt egy litván alattvalót. A jegyzék magyarázatot kér a német kormánytól.

UJSÁGIRÓSORSJEGYET

Egy sorsjegy csak 50 lei. Egyetlen húzás 1935 május hó 12-én Cluj

A nyeremények kifizetését garantálja: BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

A sorsjegyek mindenütt kaphatók

Község Elnök-stülete a leg-és szomorú a Hitközség-alelnöke és tagja

roly ur

évi május hó tanul elhunyt. községünknek kes, áldozat, akinek hit-tete, áldozat-ása minden-szolgálni.

Idi maradvá-pénteken dél-Tunariilor 2. rtandó gyász-szongárdi te-lyezyük örök

muló kegye-

Greidinger-cup:

ann, Griew)—Pa-son, Adilman) 3:0. Gottmann—Ang-

dajátékok

vei

szerepelt néhány nálunk nem ünnek, alkauunk volt álul a kosárlabda nek, mint férfiak-akozást nyújtja, természetesen még általmas. Erdemes olni ezt a sportot, em az egyesületek- Az Erdélyben szin-iban résztvett Ro-ati csapata, amely el, de alkalma volt milyen népszerű- basket-bali, uta- amelyben a Ma-kosárlabda együt- fogadták maguk övetségek elnökei. tán a szövetségek zták el a győzte-pek első oldalon ó versenyzőikkel.

Kosárlabda: Törökország, 3.

2. Palesztina, 3.

Hockey: ág, 3. Palesztina.

Kézilabda: tina, 3. Románia- ei: Palesztina — atország—Palesz- g—Románia 14:5

TIKA

szakosztálya má-rándulást rendez-rbóvölgye—EKE-rás—Majláth-kut-atáviró. Indulás-or a Haggyibbor-rti klubhelyisége-át a szakosztály

halála Brasov-A hatóságok be-Guss svájci ille-zen, aki látoga-mernők felesége- mulatott, majd megbetegedett és-ös méreg nyo-hatóságok meg-ogy adjanak en-zállítására, hogy-és ügyben folyik

A Cionista Szervezet vezetői megkezdték a sékel-kampányt

Szokolov, Weizmann, Ben Gurion, Kaplan, Grünbaum Európában és Amerikában készítik elő a kongresszusi választások propagandáját. Muzeummá alakítják át Bialik házát

Tel-Aviv, május 2. Dr. Nahum Szokolov, a Cionista Szervezet és a Jewish Agency elnöke, április 26-án Londonba utazott. Dr. Chaim Weizmann és lord Meichel vele egyidőben utaztak ugyancsak Londonba.

A cionista exekutívának néhány tagja a közeli sékel- és kongresszusi választási kampányra Európába és Amerikába utaznak. A jeruzsálemi exekutívai politikai osztályának vezetője, David Ben Gurion, aki most Európában tartózkodik, rövidesen az Egyesült Államokba és Kanadába hajózik át, hogy ott mint ahogy azt politikai körökben valószínűnek tartják, Jabotinszki propagandáját ellensúlyozza.

Jichak Grünbaum, a Jewish Agency bevándorlási osztályának vezetője a sékel- és kongresszusi választási kampányra Lengyelországba utazik. Utján végigkíséri Elieser Kaplan, az exekutív pénzügyi osztályának vezetője, aki Romániát, Lengyelországot és Csehszlovákiát fogja meglátogatni. Kaplannak nagyszabású pénzügyi megbízásai is vannak. Selig Brodetzki, Berl Locker és Moritz Hexter is elhagyta Palesztinát. Brodetzki és Locker egyenesen Londonba utaztak, míg Hexter néhány európai országba is ellátogat.

Mint hírlak, a választási kampányt „a független cionista szervezet ellen” jelszóval fogják lebonyolítani, ami a revizionisták küllváltási kísérletei ellen irányul.

Muzeummá alakítják át Bialik házát

Tel-Aviv, május 2. A telavivi városi tanács elfogadta Rabbinoics tanácsosnak, az Ashraj Bank igazgatójának azt az indítványát, hogy Bialik telavivi házát nagy etnográfiai muzeummá és könyvtárrá változtassák át. A javaslatot, további megtárgyalás céljából, a kulturbizottsághoz tették át. Az épület átengedése fejében Bialik özvegye életösszege negyven font havi kegydíjat fog kapni.

A nagy héber kulturálisítást a Levante-vásár ideje alatt sok ezer ember látogatta. Különösen nagy érdeklődés mutatkozott meg a Bialik életével és munkásságával kapcsolatosan kiállított műemlékek iránt. A Toller Haarez pavillon tornyán minden este megjelenik kivilágítva Bialik neve. A Bialik-napok alkalmával megjelent a „Milon Chidusim Bialik”, mely körülbelül 600 új szóképzést, amelyet Bialik alkotott, tartalmaz. A szavakat Bialik-citátumok magyarazzák.

Fényes ünnepekkel nyitják meg ma, pénteken a Budapesti Nemzetközi Vásárt

(Budapesti tudósítónktól.) Pénteken 12 órakor fényes ünnepek közepette Horthy Miklós kormányzó nyitja meg a Budapesti Nemzetközi Vásárt. A megnyitó ünnepségen megjelenik a kormány, ott lesznek a most összeült országgyűlés tagjai, a politikai, gazdasági, a művészeti, a társadalmi élet előkelőségei, az egyházi, a katonai, a világi hatóságok fejei: — ott lesz az egész, a fényt és pompát ezerecses tradíció nyomán kifejténi tudó magyar elit-társadalom, de ott lesznek a külföldi országok Budapestten akkreditált követői és természetesen ott lesznek káprázatos toalettekben a szépségükről és eleganciájukról világhíres magyar hölgytársadalom reprezentánsai is.

A vásár külföldi látogatói, úgy mint a multban, ezidén is rendkívüli érdeklődéssel viselkednek a megnyitó ünnepek és ragyogó parádéja iránt. Ezt a különleges magyar látványosságot mindenki meg akarja nézni és éppen ezért külön meghívóért ostromolják a vásár irodáját. Mi sem természetesebb, hogy a vásár vezetősége a külföldi vendégeknek azt az igényét is teljes mértékben kielégíti, a külföldiek részére a megnyitóra külön helyet tart fenn és eddig már hater ezer külföldi vendégnek adott meghívót a megnyitó ünnepélyére.

Ez a szám is mutatja, hogy milyen tömegekben jöttek és jönnek a külföldiek Pestre. Tele van velük a város, idegen szót hallani mindenhol, s most olyan hangos olyan eleven zsufolt és vidám Budapest, mint egykor, a világháború előtt. Dugig telik estéknként minden vendéglő, minden kávéház, a világvárosi nivón álló mulató- és tánchelyiségek, a mozik, amelyek a legújabb hangosfilmeket forgatják és a színházak, amelyek az idény legnagyobb sikerű darabjait játsszák estéknként díszelőadásokon. Budapestten a hétköznapi árak vannak érvényben a vásár ideje alatt is mindenhol s ezt az olcsóságot csak kimélyíti az, hogy a vásárigazolványok szelvényeivel a külföldiek csaknem minden nevezetességet, látványosságot 20—25 százalékkal olcsóbban nézhetnek meg. Kár hogy a visszautazásra még hetekig érvényes vásárigazolvány jelentős utazási kedvezményeivel már csak május 13-án délig lehet Budapestre érkezni.

Az ideai vásár egyik fővonzóereje, hogy a magyar ipar teljes és káprázatos felvillanása mellett, tág helyet adott közel és távoli országoknak is. Most markáns

nemzetközi jellege van a vásárnak, amelyen egy hatalmas pavillon töltönek meg Franciaország, Lengyelország, Ausztria és Olaszország idegenforgalmi, ipari, irodalmi és művészeti értékei. Külöségeikben is gyönyörűen dokumentálódik ez a nemzetközi jelleg, mert az említett országok mammut-pavillonjának külső falai e nemzetek színeivel van csodásan díszítve s az enyhe tavaszi szellő ezerszini zászlórengetéget lenget a virágborult Városliget mélyzöld lombjai között. Ezt a káprázatos színházat remekül fokozzák a Balti-államok: Észt- és Lettországok, valamint Litvánia színei. Ezek az országok még szépségkirálynőiket is elhozták, s meg kell állapítani, hogy ezek a lelkes honleányok, akik iránt óriási az érdeklődés, igen értékes szolgálatokat tesznek itt hazájuknak. — Egyiptom hieroglifákkal díszítette Pharaó-stilusban épült s különleges áruival zsufolt vásári nagy kioszkját is itt látni a vásáron, Brazília pedig minden fajtájú illatos kávéjának csinál propagandát — ingyen kávékosztolókkal.

Világos tehát, hogy nem csak a magyar ipar pompás eredményeit, de távoli országok értékeit is megismerhetik az ideai Budapesti Nemzetközi Vásár látogatói.

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, május 3.

Bucuresti. 12: Könnyű lemezek. 13.40: Lemezek. 17: Marcu zenekar. 19: Feloivasás. 19.20: Lemezek. 19.45: Feloivasás. 20: Berlioz: Requiem. 22.25: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 10.45: Hírek. 12.05: Illosvay-trió. (A Nemzetközi Vásár stúdiójából). 13.15—14: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásár stúdiójából. 19: Sportközlemények. 19.20: Vigjáték-előadás a stúdióból. Próbaházasság. 21.25: Hírek. — 21.45: Herz Lili zongorázik. 23: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 0.05: Hírek.

Bécs. 20: Resnick: Donna Diana. Vig-opera. 23.25: Szimfonikus lemezek.

Berlin. 24: Éjjeli hangverseny.

Brünn. 21.10: Rádiózenekar. Csajkovszkij, Dorszak kompozíciók.

Deutschlandsender. 21.10: Híres énekesek lemezei.

München. 19: Fuvószene.

Regional (angol). 19.30: A bécsi filharmonikusok hangversenye Birminghamból Walter Bruno vezényletével. De Villiers Vera szoprán közreműködésével. Schubert: VII. szimfónia, Wagner: Siegfried idill, Wagner: Tristan előjáték és Isolda szerelmi halála.

Riga. 21.20: Mayerbeer-operák részletei. — 22: Vidám lemezek.

Stuttgart. 21.10: Rossini: A sevillei borbély.

Szombat, május 4.

Bucuresti. 12: Lemezek. 17: Rádiózenekar. Dvorszak: Huncut a paraszt, nyitvány. Masenet: Manon balett. 18.15: Struss R.: Rózsavag, keringő, Wagner: Albumblatt, Struss János: Örök bolygó. Csajkovszkij: Szlav induló. 19: Feloivasás. 19.20: Lemezek. 20.05: Jazz. 22.25: Vendéglői zene.

Budapest. 6.45: Torna. Utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara. — 13.15—14.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 14.10: Hírek. 15.30—16.40: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárról. 17: Hanglemezek. 17.25: „Szinházi” Vaszary Piroksa csevegése. 19: Hibahelyek az antennától a hangszóróig. 19.25: Cigányzene. 20.50: Egy óra vidámság. 22: Hírek. 22.20: A Budapesti Hangverszenyzenekar bécsi estje. 23.15: Jazz zene. 0.05: Hírek.

Bécs. 17.55: Caruso lemezek. 22.20: Rádiózenekar. Battistis tenorral.

Brüsszel. 20: Hangversenyközvetítés a kiállításról.

Frankfurt. 20.15: Nagy tarka zenés és tréfás est.

Ljubljana. 22: Operett-táncok és dalok.

München. 20.10: Rádiózenekar.

Poste Parisien. 22.30: Könnyű zene lemezek.

Riga. 19.15: Tarka est.

Róma. 21: Opera valamelyik színházból.

Strasbourg. 20.30: Rádiózenekar.

Svájci Aleman adó. 20.15: Xerxes vagy a szerelmes király, opera.

Toulouse. 21: Verdi: Traviata c. operája hanglemezekben bő részletekben. 0.15: Katona zene.

HÍRTERES AZ ÖZLETI DELKE: HIRDESMEN AZ UJ KELETRE

A „M E R A” autobuszvállalat

a t. utazóközönség szives tudomására hozza, hogy

1935 április 8-tól

kezddőleg gyorsjáratu autobuszközlekedést indit,

vanatközlekedéssel Cernautira

Cluj—Dej—Bistrita—Vatra Dornei között

Indul: Clujról 5 órakor	Indul: Vatra Dorneiról 15 órakor
Erkezik: Dejre 6.40 órakor	Erkezik: Bistritára 17.45 órakor
Indul: Dejről 6.50 órakor	Indul: Bistritáról 18 órakor
Erkezik: Bistritára 8.40 órakor	Erkezik: Dejre 19.50 órakor
Indul: Bistritáról 9 órakor	Indul: Dejről 20 órakor
Erkezik: Vatra Dorneire 11.45-kor	Erkezik: Clujra 21.40 órakor
Vonatindulás Vatra Dorneiből 14.33 órakor.	Vonatindulás Cernautiból 8.04 órakor
Vonatérkezés Cernautira 20.42 órakor	Vonatérkezés Vatra Dorneire 14.32 órakor

Viteldij

Cluj—Vatra Dornei menet 250 lej, menettér 450 lej, Bistrita—Vatra Dornei menet 125 lej, menettér 225 lej.

Kényelmes utazás

Pontos közlekedés

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, május 3: Norma. (Edmond de Vechi karnagy közreműködésével.)

Vasárnap, május 5: Vig özvegy. (Este.)

Hétfő, május 6: Szimfonikus hangverseny Sandu Albu heggediművész közreműködésével.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnek egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Aláírókeresetnek 50 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelentkezést csak úgy tehetünk, ha portobélfelrakás nélkül van.

Gyermekeknek szappanjáték dobozoként 20 lejért Heinrich szappangyár reklámüzletében Memorandulul 4.

Felteséget keres 30 éves, izr., jó állású tisztviselő, jelentékeny magánvagyonnal, 29 éves, izr. gazdag kereskedő, 55 éves, izr. elvált ügyvéd, 50 éves, izr. magas állású tisztviselő, 32 éves, izr. vagonos bányász, 32 éves, izr. elvált, gyermektelen fényképész, 26 éves, izr. elektrotechnikus, berendezett műhellyel. Közelebbit „Mirea” irodától Cluj, Regele Ferdinand 116.

Négy-karikás vendéglői főzőkemence elköltözés miatt jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Középkorú zsidó asszonyt keresek házi teendők végzésére, kisebb családhoz, erdélyi városba. Németül beszélök, vagy varni tudók előnyben. Jelentkezni Sole, Cluj, Reg. Ferdinand 33.

77

In die hiesige בְּיָמֵינוּ werden noch einige fleissige מְלָכִים aufgenommen. Für Verpflegung wird gesorgt. Anfragen sind zu richten an: Rabin Krausz Dicioanmartin.

Hamilton héber—magyar és magyar—héber szótár kapható az Uj Kelet könyvostályában. Ára szöindex-szel együtt Lei 60.—.

AZARANYÉR

nemcsak nagyon fájdalmas és kellemetlen, hanem

VESZÉLYES IS!

Olyan egyének, akiknek aranyere már előrehaladott stádiumban van, gyakran szenvednek vesebélvérzésben. E vérzések általában állanak elő, hogy a kemény széklet a bélfalon sebeket és szakadásokat okoz. A vérző végbél mindig nyitott seb és a bakteriumoknak szabad az útjuk az egész szervezetbe. E vérzésnek könnyű elejét venni, ha könnyű, megelőztetés nélküli székletéről gondoskodunk. Ennek a célnak a legjobban megfelel az **ARTIN**. Szükség esetén lefekvés előtt szedett 2-3 ARTIN-dragée reggelre a normálissal teljesen azonos székletet okoz. Az aranyérben szenvedők ideális hashajtója.

ARTIN

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Árak: 20.- 33.- 88.- lei.

330

villany-v

Com Piat Tele

— Előfizetőink figyelték, hogy folytán bekövetkező kárt kiadónvataimunk nehogy a lap pontos szervenjen.

— A csehszlovák vezét irt Nachum S. bol jelentik: A Jewish Agency elnöke, Dr. Nahum Szokolov le Massaryktól, a csehszlovák elnöktől. A levélben sajnálatának ad kifejezést a csehszlovák kormánytól, hogy nem fogja támogatni a zsidó államot. „On tudja — írja — mennyi érdeklődés van a zsidó állam iránt és mindazt, amit tettek. On egyike a nagyobb szerepet játszó zsidó nemzeti otthoni szervezetek élén, amikor a zsidó népkorszakot él át, az adatot fog teljesíteni a zsidó állam érdekében. Önnek és mindazoknak, akik a zsidó állam érdekében dolgoznak.”

— Zsidó népbank restiben. Cernautilból és Takarékpenzióért tartottak amelyen elhatározták a zsidó Központi Népbankot, amely a zsidó államot támogatja. A zsidó népbank a romániai zsidók részére új etapot nyit meg a zsidó területén, Bucovinában és egymástól független

— Rövid hírek megjelentek az előző a tartományi kormány által a rendőrség által kifogásolt filmek és Chateaux közepes összeállítását. A veszteség. — A Földromán repülőgép teszt hazafelé és utközbomban. — Diplomácia hogy Ausztria már tüzéségi ezredet jelentik, hogy az Ausztria és más közlekedésből Bucurestibe pelin idei második saérkezett Friedri

— Ramban-éle. Zs. N. Sz. baia mar április hó 29-én ig tet rendezett, részt. Az előadás-kas vezette be, ak mertette. Szines ké tott életének és m kezdő előadó Hirsch veit méltatta szab anyagot hatalmas gal sikerült egy keretében tömörített adásával nagy sikerrel előadó Krausz, a F profécia-elméletében zamban Bergson f sorozatot dr. Hers aki a Rambanot r gondolatának nem két mutatta ki, ig vosi tevékenység kal fiúszerezve. A állandó tápsal és sikerült előadások

FILM
SZET

A MŰSORA:
(Edmond de Vechi
ésével.)
özvegy. (Este.)
önikus hangverseny
művész közreműkö-

RÓ
TÉSEK

2 lej, vastagabb
apróhirdetés 20 lej,
zalai kedvezmény,
fizetendő. Jelleg
unk, ha portóbeteg
van.

nyjáték dobozonként
nygár reklámműzet-

isz., jó állású tiszt-
vagyonnal, 29 éves,
éves, izr. elvált ügy-
állású tisztviselő, 32
város, 32 éves, izr.
képész, 26 éves, izr.
ett műhellyel. Kö-
Cluj, Regele Ferdi-

főzőkemenca eiköl-
eladó. Cim a kiadó-

nynt keresek házi
családba, erdélyi
ok, vagy varmi tu-
Sole, Cluj, Reg.

772
werden noch einige
genommen. Für
Anfragen sind zu
Diciansanmartin.

és magyar-hé-
Kelet könyvosztá-
együtt Lei 60.—

NYÉR

ak nagyon fá-
és kellemet-
nem

ÉLYES IS!

egyének, akik
aranyere már
adott stádium-
gyakran szen-
vérszék az-
kemény szék-
szakadásokat
mindig nyitott
szabad az ut-
E vérszéknek
könnyű, meg-
gondoskodunk.
an megfielel az
setén lefekvés
ragée reggelre
onos székletet
védők ideális

IN

HIREK

330 lei

villany-vasaló

Constructio
Piata Unirii 32
Telefon: 83

— Előfizetőink figyelmébe! Felhívjuk elő-
fizetőinket, hogy a májusi költőzködés
folytán bekövetkező cím- és lakásváltozásai-
kat kiadónk hivatalkáján idejekorán közöljék
nehogy a lap pontos kézbesítése fennakadást
szervejden.

— A csehszlovák köztársaság elnöke le-
velet irt Nachum Szokolovnak. Jeruzsálem-
ből jelentik: A Jewish Agency elnöke, Na-
chum Szokolov levelet kapott Thomas G.
Massaryktól, a csehszlovák köztársaság el-
nökétől. A levélben a köztársasági elnök
sajnálatainak ad kifejezést afelől, hogy be-
tegsége miatt nem volt módjában Szokolov-
nak „Chibat Zion” könyvéhez előszót írni.
„Őn tudja — írja Massaryk Szokolovnak —
mennyi érdeklődéssel kísérem az Ön munká-
ját és mindazt, amit Palesztinában terem-
tetek. Ön egyike azoknak, akik a leg-
nagyobb szerepet játszottak abban, hogy a
zsidó nemzeti otthon gondolata a világ nyil-
vánosságra elé került. Ebben a pillanatban,
amikor a zsidó nép ismét súlyos és szomorú
korszakot él át, az Ön könyve hasznos fel-
adatot fog teljesíteni, amennyiben a cioniz-
mus filozófiáját tudományosan formulázza
meg. Legjobb szerencsekívánataimat küldöm
Önnek és mindazoknak, akik közel állanak
Önhöz”.

— Zsidó népbank létesítését tervezik Bucu-
restben. Cernauból jelentik: A zsidó Köl-
csön- és Takarékpénztár vezető emberei kon-
ferenciát tartottak tegnap Cernaubiban,
amelyen elhatározták, hogy Bucurestiben
zsidó Központi Népbankot alapítanak, az
ország különböző részeiben mintegy kilenc-
ven fiókinizéssel. A népbank alapítása a
romániai zsidók együttműködésének fejlő-
désében új epochát jelent. Ezideig Nagyroma-
nia négy fő területén: a regátban, Erdély-
ben, Bucovinában és Besarabiában léteztek
egymástól független zsidó Hitelintézetek.

— Rövid hírek mindenün. Ausztriában
életbelépett az előzetes filmcenzura, amelyet
a tartományi kormányok utólag tilthatták be
dig a rendőrhatalóságok utólag tilthatták be
a kifogásolt filmeket — Az Orleanstól délre
eső Chateroux közelében két katonai repülő-
gép összeütközött. A két gép pilótája életét
vesztette. — A Folvárosban tartózkodó 3
román repülőgép tegnap reggel után indult
hazafelé és utközben leszállt Johannesburg-
ban. — Diplomáciai körökben úgy hírik,
hogy Ausztria már a közeljövőben nehé-
tüzérségi ezredekkel állít fel. — Londonból
jelentik, hogy az anglikán egyház négy
püspöke és más közéleti előkelőségek köze-
lebről Bucurestibe utaznak. — A Graf Zep-
pelin idei második délamerikai útjából visz-
száérkezett Friedrichshafenbe.

— Ramban-előadások Baiamaren. Az E.
Zs. N. Sz. baiamarei helyicsoportja hétfőn,
április hó 29-én igen sikerült Ramban-est-
et rendezett, melyen több előadó vett
részt. Az előadás-sorozatot dr. Sarudy Farkas
vezette be, aki Ramban életrajzát is-
mertette. Színes képét adta a nagy hánya-
tott életének és munkásságának. A követ-
kező előadó Hirsch Jakab, a Rambam mű-
veit méltatta szabad előadásban. Az óriási
anyagot hatalmas tudásra valló alaposág-
gal sikerült egy, aránylag rövid, előadás-
keretében tömöríteni és mélyen szántó elő-
adásával nagy sikert elérni. A harmadik
előadó Krausz, a Rambam filozófiájával és
profécia-elméletével foglalkozott, párhü-
zamban Bergson filozófiájával. Az előadás
sorozatot dr. Herskovits Farkas zárta be,
aki a Rambamot mint orvost ismertette és
gondolatainak nem halványodó nagy érté-
két mutatta ki, igen sikerült előadását or-
vosi tevékenységéből származó legendák-
kal fűszerezve. A disztinyvált közönség
állandó tappsal és tetszéssel kísérte az igen
sikerült előadásokat.

Spanyolországban ismét kormány-
válságot várnak

Madrid, május 2. Alig egy hónapja hogy Lerroux megalakította kisebbségi
kormányát. Tekintettel arra, hogy a parlamentben nem várható többséget Lerroux,
elnöki kézirattal egy hónapra elnapolta a képviselőházat. Az egyhavi terminus ma
jár le s így a kormány parlamenti többsége híján, mára újra kormányválságot vár-
nak Spanyolországban.

Boszniában sorra letartóztatják
az ellenzéki pártok vezetőit

Zavargások voltak a választási harc során Jugoszláviában

London, május 2. A Times tudósítása
szerint Boszniában a választási harc során
sorra tartóztatják le az ellenzéki pártok
jelöltjeit. Több belgrádi lap hírt ad arról,
hogy Serajevóban és Kragujevácbán vá-

lasztási harc során zavargások voltak. A
karhatalom közbeavatkozott fegyveresen
is s helyreállította a rendet. Egy halottja
és ötven sebesültje van az összeütközések-
nek.

— A magyar képviselőház megválasztotta
elnökségét. Budapestről jelentik: A magyar
képviseelőház megválasztotta elnökségét. El-
nökké választották Sztranyovszki Sándort.
Alelnökök lettek Korniss Gyula és Bobori
György, háznagy Putnoky Móric. A felső-
ház Széchenyi Bertalan gróft választotta
elnökké. Alelnökök lettek Beöthy László és
Radvánszky Albert báró.

— Beck lengyel külügyminiszter Hóry
András magyar követetl tárgyal. Varsóból
jelentik: Beck lengyel külügyminiszter tár-
gyalást folytatott Hóry András Varsóba ki-
nevezett új magyar követetl.

— Mindazon mérgezési esetek leküzdésé-
nél, melyeket romlott ételek okoznak —
telhát főleg húsmegezés vagy gombamege-
zés előfordulásakor — a gyorsan ható ter-
mészetes „Ferenc József” keserűviz azon-
nali használata rendkívül fontos segéd-
eszköz.

— Zsidó korelnökök nyitották meg a magyar
parlamentet. Budapestről jelentik: Az ujon-
nan megválasztott magyar képviselőház tag-
jai első rendes ülésükön a zsidó Sándor
Pál választották meg korelnökké. Gömbös
miniszterelnök személyesen szólította fel Sán-
dort, hogy vegye át a korelnöki tisztet. A
jobboldali sajtó egy része heves tiltakozását
fejezte ki a zsidó Sándor Pál korelnökségé-
vel szemben. A főrendiházban Löw Emanuel
szegedi főrabbi lett az új korelnök

Ma, pénteken a ROYAL-mozgóban
3, 5, 7 és 9 órákor
Gustav Fröhlich
legújabb slágerfilmje, a
„Nagyvárosi éjszakák”
partnernője az elbájoló Sybille Schmitz

— Új antiszemita felirású táblák Németor-
szágban. Berlinből jelentik: Rosdorfban Göt-
tingen mellett néhány nappal ezelőtt nagy
táblákat függesztettek ki a következő felirás-
sal: Zsidók nem kívánatosak. Sollnitz falu
bejáratánál a dessauai kerületben pedig a kö-
vetkező felirás olvasható: ha zsidó belép a
faluba, magára vessen a következményekért.

— A bécsi zsidó ifjuság nélkülözése. Bécs-
ből jelentik: A bécsi kulturregiszter könyvtá-
rának olvasótermében dr. Taglicht főrabbi el-
nökletével sajtókonferenciát tartottak, ame-
lyen dr. Rudolf Glanz és dr. Israel Wald-
mann ismertették a bel- és külföldi sajtó
képviseelőivel a hitközség „Nyomorban a zsi-
dó ifjuság” névvel megindult akcióját. A
zsidó középiskolák és munkácsaladók nyo-
mora vezette rá az egyesület tagjait arra,
hogy a három otthonban, ahol a zsidó
ifjuság szak- és nyelvtanfolyamokat látogat,
naponta meleg ebédet is adjanak. A tanfo-
lyamok látogatóinak száma az utóbbi évek-
ben 20.781 volt. Szabók, kereskedelmi alkal-
mazottak, aranyművesek, szövők és muzsi-
kusok mellett vannak mechanikusok, ker-
tészek, optikusok stb. Különösebb jelentősé-
ge van az „A lányok munkában” elnevezés-
sel megindult akciónak, amely egy elkülni-
tett otthonban bonyolódik le. Itt tanulnak
a lányok szakipari varrást, cipőkészítést és
a háztartási munka minden ágát. Közlebb-
ről keresztlül viszik a „Földmunkához a zsi-
dó ifjuságot” című akciót.

— Egyelőre helyén marad Macdonald.
Londonból jelentik: Beavatott helyről szár-
mazó értesülések szerint Macdonald, akinek
egészségi állapota az utóbbi napokban újra
javult, nem gondol arra, hogy az uralkodó
juileumi ünnepeit után nyomban vissza-
vonuljon a kormány éléről. Ugy tudják, hogy
a parlament illeszték végéig a miniszter-
elnök mindenestire helyén marad.

— Újabb hadosztályokat küld Olaszország
Afríkába. Fentől jelentik: A lapok értesü-
lései szerint Olaszország a közeljövőben
újabb 30 ezer embert, két új hadosztályt
készi az afrikai gyarmatra küldeni.

— Meghalt Szentes Károly. A cluji zsidó
közéletnek nagy gyászra van. Szerdán meg-
halt a város egyik érdemes polgára, Szentes
Károly fakereskedő hetvenöt éves korában.
A megboldogultban, aki egyik alapítója volt
a cluji kongresszusi hitközségnek és Chevre
Kadisanak, a legszociálisabban érző, leg-
jobb szívű, áldozatkész tagját vesztette a
hitközség, amelynek fennállása óta választ-
mányi tagja, tizenkét év óta pedig alelnöke
volt. Társelnöke volt a Chevre Kadisanak
is. Mindkét zsidó testület és minden ember-
baráti közület nagylelkű támogatóját, kész-
séges barátját vesztette Szentes Károlyban.
Temetése pénteken délután két órákor lesz
a Str. Tunarilor 2. szám alól.

— A legmakacsabb fejfájást is elmulaszt-
ja Beretvás-pasztilla. Ajánlható idegyenge-
ségben szenvedő egyéneknek, feloldali fej-
fájásnál, vérszegénységnek, stb.

— A katolikus egyház elve soha nem ke-
rülhet közös nevezőre a fajelmélettel. Pá-
rizsból jelentik: A napokban lezajlott loudri
ünnepekkkel kapcsolatban, amelyen mint-
egy 250 ezer ember vett részt, Pacelli bibe-
ros vatikáni államtitkár többek között a
következőket mondotta: „A katolikus egy-
ház teljes mértékben elítéli a fajelméletet.
Ez a filozófia merő ellentétben áll a keresz-
tény hit elveivel. Ezzel az elvvel soha nem
fog megbárakozni a katolikus egyház”.

— Meghülésnél, náthalásznál, torokgyulla-
dásnál, mandulalobnál, fülkatarrusnál, vala-
mint idegfájdalmaknál és szaggatásnál nap-
onta fél pohár természetes „Ferenc József”
keserűviz nagyon jól tesz, mert a gyomor-
bélcsatornát alaposan kitisztítja és desinfi-
ciálja, azonkívül pedig megfelelő emésztést
biztosít.

— Földregés a fővárosban. Bucurestiből
jelentik: A fővárosban tegnap reggel 6.33
órákor és dében 12.28-kor könnyű lefolyású
földlökéseket éreztek, amelyek epicentruma
valószínűleg Georgiában volt.

— Nadas: Pesti Futár. Nadas Sándor ér-
dekes lapja, a Pesti Futár újra kapható
Romániában. A satirikus kritikai újságnak,
mely kéthetenként jelenik meg, ma érkezett
ide május 1-i száma a következő tartalom-
mal: 1. Magyar Pál és a kis Vázsonyi.
2. Az Új Magyarorságról. 3. Krisztinkovich
Zseni hazajött Párizsból. 4. Pár jó szó Grosz
Imréről. 5. Jób Dánielről. 6. Nadas husvéti
naplója Balatonföldváron. 7. Pesti kaland.
8. Bajcsy százados. 9. Remek mozikritikák.
10. Érdekes szerkesztői üzenetek. A Pesti
Futár nem vesztett zamatjából. Nadas Sán-
dor lapja tele van megfigyeléssel, a szer-
kesztő minden színházi és társadalmi ese-
ményről bátor véleményét mond. A lap Ro-
mániában 10 lej.

egy egész életen át járunk.
futkosunk és állunk.
Kíméljük és óvjuk őket.
Szeretjük cipőinket a
kellemes viseletű
PALMA-OKMA
talpat, amely
tartós, rugalmas,
vizhatlan és olcsó.

PALMA-OKMA

A „Pharos” targonmuresi irodalmi estélye.
Az Avoda-klub helyiségeiben keden este zaj-
lott le nagyszámú, disztinyvált közönség előtt
a „Pharos” körül csoportosult zsidó írók és
intellektuelek első targonmuresi irodalmi es-
télye. Az estély bevezető előadását dr. Lö-
wenstein Lajos tartotta, aki elmélyült ségre
valló szempontok szerint világitott rá a zsi-
dó szellemiség egyetemes és népi megnyilat-
kozási formáira és a közönséget a zsidó iro-
dalom és a zsidó művészet szeretetére hívta
fel. Utána dr. Löwy Miklós tartott szebe-
mes, talmudi ismeretekkel alátámasztott elő-
adást a „Régi jó időkről”, amikor a zsidóság
életét még a szociális lelkiismeret uralta s
a szegénység bizsálatát egyik legfőbb közös-
ségi törvénye volt. Salomon László fordít-
saiból és saját verseiből adott elő megje-
pő előadói készséggel s a versok beise értéke-
hez szabott művellettel. Sok Jerrő tapost ka-
pott. Fruchter Sári Louis Golding „Magnolia
Street” című regényéből olvasott fel egy meg-
rázó részletet és ezt megelőzőleg találóan
jellemzte a nagyszámú zsidó regény irodalmi
jelentőségét. Finom előadómódozával szép
sikert aratott. Benczel Béla egy regény és
egy drámarészlet és egyik novellájának elő-
adásával bizonyította be kivételes tehetségé-
nek erejét. A közönség meleg ünneplésben ré-
szesítette Adám Manyit, a fiatal énekesnőt.
A „Pharos” targonmuresi nagysikerű estélye
után, e hónap folyamán Alba-Iulián és Deván
rendezi meg irodalmi és művészeti estélyét.
— Meghívó. Felkértek az „Orvosszövet-
ség” clujmegyei szekciójának tagjai, hogy
sziveskedjenek részt venni a szövetség ren-
dkívüli általános közgyűlésén, amely vasárnap,
f. hó 5-én d. e. 11 órákor fog megtartatni a
vámregyház diszterében a következő pro-
grammal: 1. Az összes öngyógyzó orvosi egye-
sületek felosztatása. 2. Büntetőtörvény és az
orvosi gyakorlat.

Vizszáérkezett a Balkán-özövetrög
ankarai gazdasági tanácsának elő-
kérzítő munkálataiban résztvett
román delegáció

Bucuresti, május 2. Az a román delegáció,
amely résztvett a Balkán-antant gazdasági
tanácsának ankarai munkálatain, Nicolae
Tabacovic elnöklete alatt visszatért az or-
szágba. Az Ankarában tett javaslatok kö-
zött, amelyek hivatva vannak kímélyíteni a
Balkán-antant tagállamai között a gazdasági
kapcsolatokat, szerepelnek a kereskedelmi
kapcsolatok megkönnyítése, valamint a négy
állam bankkormányzóinak évenként egyszer
tartandó megbeszélése. Ezen intézkedéseket
a május 10-én Bucurestiben Titulescu elnök-
lete alatt összehívó tanács elé terjesztik apro-
bálás végett.

Keresek
BICSAD fürdőbe
ort, kóser vendéglőst állandó laká-
sal is. Értekezni Clujon a Kristály-
fürdőben, Satumaren dr. Braun,
Str. Mihai Viteazul 7.

Ezüst rókák — keppék rendkívül olcsón
kék rókák SCHMIDEG SZÜCS
Budapest, Párisi-utca 3

UJ KELET *Legújabb hírek*

Az angol külügyi államtitkár kategorikusan a békeszerződések revíziója ellen foglalt állást

Ma parafálják az orosz-francia szerződést

Anglia erélyes légi és tengeri fegyverkezéssel válaszol a német buvárhajók építésére. Vita az angol alsóházban a német fegyverkezéssel

Anglia szombaton tiltakozó jegyzéket intéz Németországhoz a buvárhajó-építések miatt

London, május 2. (Rad.) Sir Monsell, az admirális első lordja, egy felszólalásra adott válaszában kijelentette az alsóházban, hogy a berlini angol tengerészeti at-tasét április 26-án a német hatóságok értesítették, hogy rendeletet adtak ki még korácsonykor 12 á 250 tonnás tengeralattjáró felszereléséhez szükséges gépek és fegyverek gyártására. Április közepén elrendelték a gyártott darabok és alkatrészek összeállítását és az első tengeralattjáró hat hónapon belül elkészül. Egy képviselő megkérdezte, hogy az angol kormány nem-e tud arról, hogy Németország már majdnem egy éve épít tengeralattjárókat. Monsell lord kijelentette, hogy nincsenek hivatalos értesülései.

Mac Donald miniszterelnök Morgan Jones képviselőnek arra a kérdésére, hogy a News Lettersben közölt cikke, amelyben Németország felelősségét állapítja meg, a kormány álláspontját fejezi ki, így válaszolt:

A kormány álláspontját Németország katonai terveit illetően már többször le-szögeztük Genfben és Stresaban, valamint Simon külügyminiszternek az alsóházban és az én ugyanitt mondott beszédemben. A vonatkozó cikk ezt a kérdést hasonló ér-telenben tárgyalta és a brit kormány álláspontját fejezi ki.

A képviselő erre azt kérdezte, hogy a miniszterelnök oportunistának találta-e a cikk megjelentetését. Mac Donald kijelen-tette, hogy az a véleménye, hogy a közér-deket szolgálta a cikk leközlésével.

A békeszerződések módosi-tása a lordok házában

A lordok házában Davies lord liberális határozati javaslatot tett, kérve, hogy a Népszövetség keretében tegyék lehetővé olyan eljárás bevezetését, amely békés úton módosíthatná a békeszerződéseket.

Lord Stanhope külügyi államtitkár ki-jelentette, hogyha a békeszerződések ugy-nevezett békés úton való módosítását egy nemzetre rákényszerítenék a nemzetközi erők befolyásával, hamarosan háború ütne ki.

Lehetetlen mondotta a lord, hogy ki-elégítsünk egy nemzetet, határait ille-tőleg, anélkül, hogy egy másik nemzet-et nem kényszerítenénk olyan terü-letekről való lemondásra, amelyekről nem hajlandó lemondani.

Míg a népek közti barátság és bizalom nem mélyült jobban, bármilyen határmódosító

procedura csak nagyobb széthuzást, hara-got és nehézségeket okozna. Helyesebb te-hát, ha a dolgokat jelenlegi állapotukban hagyják.

Davies lord ezek után visszavonta javas-latát, majd vita kezdődött a nemzetközi politikai rendőrség alakulásáról. Stanhope kijelentette, hogy ez leküzdhetetlen akadá-lyokba ütközik, ha tekintetbe vesszük Né-metországot, amely 36 divízió felett rendel-kezik. A világháború tanulságait levonva, arra lehet következtetni, hogy a nemzet-közi rendőrségnek 2-3 millió emberre kel-lene, hogy legyen.

A londoni lapok azt a jelentést közlik, hogy a tegnapi reggeli minisztertanács el-fogadta az aviatikai minisztérium által elő-terjesztett légi haderő megszervezéséről szóló tervezetet. A délutáni lapok szerint az angol minisztertanács többek között megvitatta a németek tengeralattjáró épí-tését s a légi fegyverkezés fokozásának kérdését.

Genf, május 2. A nemzetközi politikában

szerepet játszó körökben úgy hírlik, hogy az angol kormány szombaton tiltakozó jegyzéket intéz Németországhoz a buvárhajóépítések miatt.

Az angol sajtó egyébként befejezett tényként könyveli el Anglia kikényszerített új fegyverkezését. Már közelebből pót-légi költségvetést terjesztenek a törvényhozás elé három millió fontról s felhatalmazást kérnek haditengerészeti egységek rendelé-sére is.

Ezzel kapcsolatban az Echo de Paris azt írja, hogy a német nagyvezérkar ellenállást fejt ki az Angliával való tengerészeti tár-gyalásokkal szemben, hogy megőrizze a je-lenlegi német fegyverkezések titkát.

Angol jólinformált helyen viszont közlik, hogy hivatalos angol részről nem fognak akadályokat gördíteni a német-angol hadi-tengerészeti tárgyalások útjába. Sőt kívána-tosnak tartják az eszmecsere. Szakkörökben az a vélemény alakult ki, hogy Németország haditengerészetével partvédelemre rendezke-dik be s így Angliát nem fenyegeti. Allítólag

Junius elején lemond az angol kormány és Sir John Simon nélkül alakul meg újra?

Párizs, május 2. (Rad.) A L'Oeuvre jelenti Londonból, hogy junius hó elején az angol kormány le fog mondani és az új kormányban nem fog helyet kapni sem John Simon, sem lord Londonderry, akit azzal a váddal illetnek, hogy nem lát tisztán Németország fegyverkezése ügyében és határozatlanságot mutat a birodalom-mal szemben.

A külügyminisztérium felkészült a május 10-iki bucuresti Balkán-konferenciára

Visszahívták a bucuresti bolgár követet. Rendkívüli ülés-zakra hívják össze a parlamentet?

Bucuresti, május 2. Tatarescu ma reg-gel visszaérkezett poianai birtokáról a fő-városba. A külügyminiszter néhány nap mulva tér vissza csak a fővárosba, míg Sa-vel Radulescu külügyi államtitkár folytatja a Balkán-konferencia előkészítő munká-latait. A Balkán-antant tagállamainak de-legátusain kívül számos újságíró is elláto-gat május 10-re a román fővárosba. Kivü-lük számos politikus is érkezik. Köztük van Paul Boncour volt francia miniszterelnök, Ossuski párizsi csehszlovák követ, Lucien Romier, a Le Figaro igazgatója, 15 dél-amerikai újságíró és mások.

Ma délben a külügyminisztériumban Sa-

vel Radulescu dezsónét adott Vladimir Ro-beff bolgár követ tiszteletére, aki elhagyja az országot. A kormány több tagja és több ismert személyisége volt jelen.

Bucuresti, május 2. A rendkívüli parla-menti ülésnek első napjaiban törvényja-vaslatot fognak beterjeszteni, amely 11 te-rületre fogja osztani az országot, amely k-élen minisztériumi ellenőrök fognak álla-ni. Ha a rendkívüli ülészokról lemondana a kormány, úgy törvénydekrétum útján fogja a felosztást elvégezni.

Szinkör Mozdó
Ma szenzációs premier!

Jönnek az Indiánok

(A fehér törzsfőnök)

Monumentális rendezési vadnyugati történet 10.000 szereplővel. Főszerepben: GEORG O'BRIEN.

Először Clujon! Szenzációs műsor!

TELJES MŰSOR

világhírű

MICKEY MAUSS

és felülmúlhatatlan

színes **Silly Simphonie**

vígjátékokból nemsokára a

SELECT MOZGÓBAN

Általános közkívánatra

GRACE MOORE

filmreke:

CSAK NEKEM DALOLJ

május második felében meg fogják tartani az angol-német haditengerészeti eszmecsere-t. Ennek eredményétől fogják függővé tenni, hogy fokozni fogja-e Anglia tengeri fegyver-kezését a még érvényben levő egyezmények adta korlátok között.

Francia diplomáciai körökben kétségesnek tartják az angol-német tengerészeti tárgya-lások létrejöttét.

Berlin, május 2. Szó van arról, hogy a birodalmi gyűlést május közepére a német fegyverkezési politika ügyében történő állás-foglalás céljából ülésre hívják össze.

A francia haditengerészeti miniszter Londonban

London, május 2. Piétri francia haditen-gerészeti miniszter az angol fővárosba érke-zése után felkereste Sir John Simon és az admirális első lordját. A kormányférfiak megbeszélései híri szerint a németek buvárhajóépítési rendelkezések ügyét is felélték. Piétri a sajtó munkatársainak kérdezőskö-déseire kijelentette, hogy látogatása udva-riassági tény volt. Természetes, hogy az an-gol kormányférfiakkal folytatott eszmecsere-riek során nemcsak az időjárásról beszéltek, hanem megvitatták a nemzetközi helyze-tet is.

Az orosz-francia paktum

Párizs, május 2. (Rad.) Az este folya-mán jelentették a francia-orosz paktum alá-írásának megtörténtét, de Potemkin szovjet-nagykövet mikor kijött Laval külügyminisz-tertől, kijelentette, hogy még egy tanácsko-zásra van szükség kormányával. Tehát a paktum aláírása ma történik meg.

Irányadó francia körökből vett értesülések szerint a francia-orosz szerződés teljesen ké-szen áll. Potemkin újabb összeköttetésben volt Moszkvával. Lehetségesnek tartják, hogy a szerződést még az éjszaka folyamán parafálják.

Potemkin párizsi szovjetkötvet a sajtó munkatársai előtt tett nyilatkozatában a május elseji moszkvai ünnepséggel meg-nyarazta azt, hogy kormányától nem kapta meg a szükséges felhatalmazást a készen álló francia-orosz szerződés parafálására. A követ meg van győződve afelől, hogy a fel-hatalmazás a mai nap folyamán okvetlenül megérkezik.

Genfben hírek voltak arról, hogy a fran-cia-orosz szerződés aláírását orosz kölcsön-igények késleltették.

Róma, május 2. Szombaton kezdődik Ve-lencében a Fini-palotában az osztrák-ma-gyar-olasz külügyminiszteri eszmecsere, amelynek időtartama előreláthatólag három napra fog terjedni.

Japán fenyegetőnek látja az európai helyzetet

London, május 2. Tokiói jelentés szerint a japán lapok az európai helyzetet ismét fel-forodulással fenyegetőnek látják. Megállapít-ják, ha nincs is közvetlen háborús veszély, nehéz lesz újra nyugalmi helyzetet teremte-ni, amelyben feleslegesség válhassék a fegy-verkezések fokozása.

Újabb tokiói jelentés szerint félhivatalos orosz és francia tájékoztatót juttattak el a lapokhoz, amelyet megnyugtatósnak szá-máltak. Ebben hangoztatják, hogy a tervbe vett szerződés kihatásai kizárólag Európára vo-natkoznak.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16
Telefon: 9-77.

CENZURAT

Taxa postaiá plátite in num. No. 224713/329.

16. Telefon: 9-7 Havonta 110, n-évre 600, egész földre: Havonta félévre 12, egész detések díjszabá KELET" az erd-óság egyetlen Cikkeink utány-rás megjelölésé

Párizs és szövetsége

Tegnap este fél-ténelem óramutat-ségü percekben sít az időpontban pa-ügyminiszter és követ azt a fran az idők súlyát és sokkal többet jele nyeiben felmérhe mint az a másik amelyet a harma hajdani kormányá kötött, a világháb

Az első francia-német császárság-litarizmus elleni fé-uj szerződés a cá-ujjépülő orosz szo-formájában régi, szintén lényegesen társaság között kö-háború utáni halo-sabb alakban felt-metország ellen írd

Ami azt jelenti, Franciaországban szelleme lényeges Németország, Euró-fenyegereke az, me

A német militari-sága, örök veszély-tette lehetővé, hogy francia forradalom-mai Franciaország-vetségöt kössön-neglizáló, új-forrad-szovjetekkel.

Ez a szövetség fél részéről mely csak létre. Franci-olyan elevenen kel-litarizmus elleni gy-szovjetek polgárai világméretű ellenté-uj szövetség tudja-számára a biztonsá-gbetőségét.

A francia kispol-etség szerint — francia-orosz szöve-és forradalmi lehe-szélytől, mint a n-civilizációt és embe-től — s az orosz-sokkal szimpatikus-gári Franciaország-német szocializmus-módszereket leutá-ge, szociális halad-musa.

Az új francia-or-hez azonban mind-e a lélektani vonatko-mus elleni gyűlölet-nem olyan messze-amelyeknek felisme-a francia diplomá-c

A tegnap aláirt-rizs és Moszkva kö-mára a lét vagy ne-az orosz, mint a f-alatt, főleg azonban-metországi esemény-érthetetlenül felis-Birodalom a militar-mével áll vagy buk-nagyobb szárazföldi-az egyre reitens-egyre vakmerőbb r-seknek, úgy a néme-horogkereszt hulligá-fogják típorni az a-poklok kénkövével-gyöngé lábakon álló

Hitler Franciaors-frázisaival — amint helyesen ismerte fe-nyerni a fegyverke-irányuló háborus s-csak véka alá se

Gyárüzemnek

alkalmas épület belvárosban

eladó

Cím a kiadóhivatalban